
Innst. S. nr. 75

(2004–2005)

**Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen**

St.prp. nr. 31 (2004-2005)

**Innstilling fra finanskomiteen om ny saldering av statsbudsjettet
medregnet folketrygden 2004**

INNHold

1.	Innledning	5
1.1	Komiteens merknader	9
2.	Forslag om endringer i skatter og avgifter	10
2.1	Sammendrag	10
2.2	Komiteens merknader	12
3.	Forslag om endringer i departementenes inntekter og utgifter	13
3.1	Kommunal- og regionaldepartementet	13
3.1.1	Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571)	13
3.1.2	Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	14
3.2	Moderniseringsdepartementet	14
3.2.1	Kap. 1542 Tilskudd til Statens Pensjonskasse	14
3.2.2	Kap. 2445 Statsbygg	15
3.3	Finansdepartementet	15
3.3.1	Kap. 1600 Finansdepartementet (jf. kap. 4600)	15
3.3.2	Kap. 1618 Skatteetaten (jf. kap. 4618)	15
3.3.3	Kap. 1631 Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 4631)	15
3.3.4	Kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift	16
3.3.5	Kap. 1634 Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634)	16
3.3.6	Kap. 1650 Statsgjeld renter, m.m.	16
3.3.7	Kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning	17
3.3.8	Kap. 2309 Tilfeldige utgifter	17
3.3.9	Kap. 2315 Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet	18
3.3.10	Kap. 4602 Kredittilsynet (jf. kap. 1602)	18
3.3.11	Kap. 4618 Skatteetaten (jf. kap. 1618)	18
3.3.12	Kap. 4631 Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 1631)	19
3.3.13	Kap. 4634 Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634)	19
3.3.14	Kap. 5309 Tilfeldige inntekter	19
3.3.15	Kap. 5341 Avdrag på utestående fordringer	20
3.3.16	Kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	20
3.3.17	Kap. 5584 Andre avgifter	20
3.3.18	Kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift	20
3.3.19	Kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	20
3.4	Statens petroleumsfond	21
3.4.1	Kap. 2800 Statens petroleumsfond (jf. kap. 5800)	21
3.4.2	Kap. 5800 Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800)	22
3.5	Statens finansieringsbehov	22
3.5.1	Kap. 5999 Statslånemidler	22
4.	Andre merknader og forslag fremmet under komiteens behandling	22
4.1	Tiltak for ny sysselsetting i Kyst-Finnmark	22
4.2	Pionerdykkere i Nordsjøen	27
5.	Ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2004	27
6.	Forslag fra mindretall	28
7.	Komiteens tilråding	28

Innst. S. nr. 75

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

St.prp. nr. 31 (2004-2005)

Innstilling fra finanskomiteen om ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 2004

Til Stortinget

1. INNLEDNING

Proposisjonen inneholder forslag om endringer på statsbudsjettet og redegjørelse for endringer som er vedtatt eller foreslått på statsbudsjettet.

En fullstendig beregning av det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet for statsbudsjettet blir foretatt to ganger i året, i nasjonalbudsjettet og i revidert nasjonalbudsjett. Beregningen av det strukturelle underskuddet foretas som et ledd i en helhetlig gjennomgang av norsk økonomi, blant annet ved hjelp av makroøkonomiske modeller. En slik gjennomgang ble sist foretatt i forbindelse med at Nasjonalbudsjettet 2005 ble lagt fram.

Det blir ikke presentert oppdaterte tall for det strukturelle underskuddet i proposisjonen. Som omtalt i kapittel 2 er det stor usikkerhet knyttet til utviklingen i enkelte av skattegrunnlagene. Fram mot Revidert nasjonalbudsjett 2005 vil en få noe bedre informasjon på dette punktet. Regjeringen vil komme tilbake med oppdaterte tall for det strukturelle underskuddet i 2004 i statsregnskapet for 2004 og Revidert nasjonalbudsjett 2005, som en del av en ny, samlet gjennomgang av utviklingen i norsk økonomi.

Det oljekorrigerte underskuddet anslås til 80,6 mrd. kroner og tilsvarer den faktiske bruken av petroleumsinntekter som dekkes ved en tilsvarende overføring fra Statens petroleumsfond.

Siden budsjettet ble vedtatt i fjor høst, er det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet økt med 12,9 mrd. kroner. Denne økningen skyldes i stor grad reduserte inntekter på 10,2 mrd. kroner, hvorav reduserte

skatte- og avgiftsinntekter utgjør 8,8 mrd. kroner. På utgiftssiden er det særlig økte utgifter til kommunesektoren som bidrar til å øke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet.

Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er økt med 64,8 mrd. kroner fra saldert budsjett og fram til nysalderingen. Dette skyldes blant annet at skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten er økt med 33,0 mrd. kroner fra saldert budsjett, i hovedsak som følge av høyere oljepris enn opprinnelig lagt til grunn.

Den reelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter anslås til om lag 2 3/4 pst. fra regnskap for 2003. Den nominelle, underliggende utgiftsveksten er på 5,7 pst. I Revidert nasjonalbudsjett 2004 ble den reelle, underliggende utgiftsveksten anslått til om lag 2 1/4 pst. I Nasjonalbudsjettet 2004 som Regjeringen fremmet høsten 2003, ble det lagt til grunn en reell, underliggende utgiftsvekst på 2 pst. fra 2003 til 2004.

Anslag på regnskap 2004 viser et oljekorrigert underskudd på 80,6 mrd. kroner, som er 14,5 mrd. kroner større enn i 2003. Fra regnskap 2003 til nysaldert budsjett 2004 har inntektene (utenom petroleumsvirksomheten) netto økt med drøyt 14 mrd. kroner. Skatte- og avgiftsinntektene har økt med nærmere 22 mrd. kroner, mens renteinntektene har falt med knapt 5 mrd. kroner fra regnskap 2003. Fra regnskap 2003 har utgiftene (utenom petroleumsvirksomheten) økt med om lag 29 mrd. kroner, hvorav utgiftsveksten under folketrygden utgjør om lag 8 mrd. kroner.

Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten anslås til 208,3 mrd. kroner, som i sin helhet overføres til Statens petroleumsfond. Etter at statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd er dekket ved en overføring fra Petroleumsfondet, avsettes dermed netto 127,6 mrd. kroner i Petroleumsfondet i 2004. Fondets renteinntekter og utbytte anslås til 34,7 mrd. kroner. Det samlede overskuddet på statsbudsjettet og Statens petroleumsfond anslås dermed til 162,3 mrd. kroner.

Tabell 1.4 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov i 2003 og 2004 (mill. kroner)

	Regnskap 2003	Nysaldert budsjett 2004
<i>Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomheten</i>		
Utlån, aksjetegning mv.	77 100	80 335
- Tilbakebetalinger	68 874	83 611
- Statsbudsjettets overskudd	-3 306	0
= Netto finansieringsbehov	11 531	-3 276
+ Gjeldsavdrag	4 804	47 539
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	16 336	44 263
<i>Netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten</i>		
Salg av aksjer i Statoil ASA, avdrag mm.	0	9 859
- Utlån, aksjetegning mv.	0	0
= Netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten, overføres til Statens petroleumsfond	0	9 859

Kilde: Finansdepartementet

Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov anslås til 44,3 mrd. kroner i 2004 mot 16,3 mrd. kroner i 2003. Den store økningen fra 2003 må ses i sammenheng med avdragsprofilen på statens gjeld med relativt små avdrag i 2003. Statskassen vil i 2004 få 9,9 mrd. kroner i inntekter fra salg av aksjer i Statoil ASA. Inntektene

fra denne finanstransaksjonen overføres i sin helhet til Statens petroleumsfond.

Tabell 1.1 viser utviklingen i hovedtallene på statsbudsjettet for 2004 etter at budsjettet ble vedtatt i Stortinget høsten 2003. Tabell 1.2 gir en tilsvarende oversikt for lånetransaksjoner og statsbudsjettets finansieringsbehov.

Tabell 1.1 Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter eksklusive lånetransaksjoner i 2004 (mill. kroner)

	Saldert budsjett 2004, vedtatt høsten 2003	Endringer til og med fram- leggelsen av Revidert nasjonal- budsjett 2004	Endringer etter Revidert nasjonal- budsjett 2004	Nysaldert budsjett 2004
<i>1. Statsbudsjettet</i>				
A Statsbudsjettets inntekter i alt	698 133	16 427	37 583	752 143
A.1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet	164 533	16 189	48 020	228 742
A.2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	533 600	238	-10 437	523 401
B Statsbudsjettets utgifter i alt	622 412	262	1 827	624 502
B.1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	21 060	-267	-340	20 453
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	601 352	529	2 167	604 049
Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-67 752	-292	-12 604	-80 648
+ Overført fra Statens petroleumsfond	67 752	292	12 604	80 648
= Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner	0	0	0	0
<i>2. Statens petroleumsfond</i>				
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1), overføres til Statens petroleumsfond	143 473	16 456	48 360	208 289
- Overført til statsbudsjettet	67 752	292	12 604	80 648
+ Renteinntekter og utbytte i fondet	27 500	4 000	3 200	34 700
= Overskudd i Statens petroleumsfond	103 221	20 164	38 956	162 341
<i>3. Statsbudsjettet og Statens petroleumsfond samlet</i>				
Overskudd	103 221	20 164	38 956	162 341

Kilde: Finansdepartementet

Nysaldert budsjett 2004 viser et oljekorrigert underskudd på 80,6 mrd. kroner, som er 12,9 mrd. kroner høyere enn i saldert budsjett.

Medregnet forslag i denne proposisjonen er det foreslått eller vedtatt reduserte inntektsbevilgninger som samlet sett utgjør 10,2 mrd. kroner siden budsjettet ble vedtatt i fjor høst (ekskl. petroleumsvirksomheten og lånetransaksjoner). Dette skyldes i hovedsak lavere anslag for skatte- og avgiftsinntekter.

Nysaldert budsjett 2004 viser at utgiftene siden saldert budsjett 2004 er vedtatt eller foreslått økt med netto 2,7 mrd. kroner (ekskl. utgifter til petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner). Bak dette nettotallet er det mange utgiftsøkninger og utgiftsreduksjoner av ulik størrelse. Av større utgiftsøkninger er forslag i denne proposisjonen på 2,2 mrd. kroner i økte bevilgninger til kommunesektoren som kompensasjon for bortfall av skatteinntekter. I forhold til vedtatt budsjett etter bevilgningsendringer i vårsesjonen, trekker reduserte utgifter til regelstyrte ordninger i folketrygden på knapt 2 mrd. kroner i motsatt retning.

Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet anslås til 208,3 mrd. kroner, som er 64,8 mrd. kroner høyere enn i saldert budsjett, og 48,4 mrd. kroner høyere enn i Revidert nasjonalbudsjett 2004. Etter at det er overført 80,6 mrd. kroner til statsbudsjettet, avsettes det netto 127,6 mrd. kroner i Petroleumsfondet. Inklusive fondets renteinntekter og utbytte på

34,7 mrd. kroner anslås Petroleumsfondets overskudd i 2004 til 162,3 mrd. kroner.

I Nasjonalbudsjettet 2005 ble kapitalen i Statens petroleumsfond anslått til 1 053 mill. kroner ved utgangen av 2004. Anslaget var blant annet basert på en samlet netto overføring fra statsbudsjettet til Statens petroleumsfond i år på knapt 134 mrd. kroner. Anslagene i proposisjonen innebærer isolert sett en reduksjon i netto overføring fra statsbudsjettet til Petroleumsfondet i 2004 på drøyt 6 mrd. kroner i forhold til anslaget i Nasjonalbudsjettet 2005. Økte inntekter fra petroleumssektoren trekker kontantstrømmen opp med 2,7 mrd. kroner, mens økt oljekorrigert underskudd på 8,9 mrd. kroner trekker overføringene til Petroleumsfondet ned.

Regnskapstall fra Norges Bank viser at kapitalen i Statens petroleumsfond var 988 mrd. kroner ved utgangen av 3. kvartal. En sterkere kronekurs enn lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2005 har trukket avkastningen av fondet regnet i norske kroner ned. Endelige tall for beholdningen i Petroleumsfondet ved utgangen av året vil bli presentert i stortingsmeldingen om statsregnskapet for 2004.

Anslag på regnskap viser et brutto finansieringsbehov på 44,3 mrd. kroner, som er 14,0 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett, jf. tabell 1.2. Dette skyldes i stor grad salg av aksjer i Telenor ASA på drøyt 8 mrd. kroner.

Tabell 1.2 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov i 2004 (mill. kroner)

	Saldert budsjett 2004, vedtatt høsten 2003	Endringer til og med fram- leggelsen av Revidert nasjonal- budsjett 2004	Endringer etter Revidert nasjonal- budsjett 2004	Nysaldert budsjett 2004
<i>Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomheten</i>				
Utlån, aksjetegning mv.	64 135	14 466	1 734	80 335
- Tilbakebetalinger	48 844	23 024	11 743	83 611
- Statsbudsjettets overskudd	0	0	0	0
= Netto finansieringsbehov	15 291	-8 558	-10 009	-3 276
+ Gjeldsavdrag	42 993	4 550	-4	47 539
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	58 284	-4 008	-10 013	44 263
<i>Netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten</i>				
Salg av aksjer i Statoil ASA, avdrag mm.	0	0	9 859	9 859
- Utlån, aksjetegning mv.	0	0	0	0
= Netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten overføres til Statens petroleumsfond	0	0	9 859	9 859

Kilde: Finansdepartementet

Fra saldert budsjett til nysaldert budsjett er folketrygdens samlede utgifter økt med vel 4,2 mrd. kroner, hvorav om lag 3,2 mrd. kroner skyldes reguleringen av grunnbeløpet i folketrygden fra 1. mai 2004 i forbindelse med trygdeoppjøret. Folketrygdens inntekter er redusert med om lag 1 775 mill. kroner. Folketrygdens

finansieringsbehov er dermed økt med om lag 6,0 mrd. kroner i nysaldert budsjett.

Det er tidligere forutsatt at folketrygdens finansieringsbehov skal dekkes ved statstilskudd, jf. Gul bok 2004. Det er imidlertid fortsatt usikkert hvor stort det endelige regnskapsresultatet vil bli. I denne propo-

sisjonen foreslås det derfor at folketrygdens finansieringsbehov for 2004 dekkes ved statstilskudd uten angivelse av beløp, jf. forslag til romertallsvedtak.

Folketrygden inngår som en ordinær del av statsbudsjettframlegget. De ulike departementers bevilgningsforslag under folketrygden er innarbeidet i proposisjoner fra de respektive departementene, samt i samleproposisjonen som ble fremmet i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2004. Det er i proposisjonen gitt en oversikt over bevilgningsendringer under folketrygden som er vedtatt av eller foreslått for Stortinget i år.

I saldert budsjett for 2004 ble det bevilget 228 256,3 mill. kroner på folketrygdens utgiftsside. Senere er det vedtatt økninger i bevilgningen på i alt 6 129,4 mill. kroner:

- En økning på 2 916,9 mill. kroner i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett

2004, jf. St.prp. nr. 63 (2003-2004) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2004.

- En økning på 3 203,0 mill. kroner i forbindelse med trygdeoppgjøret pr. 1. mai 2004, jf. St.prp. nr. 74 (2003-2004) Om trygdeoppgjøret 2004.
- En økning på 9,5 mill. kroner i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 71 (2003-2004) Om endringer i statsbudsjettet 2004 som følge av takstoppjera for legar, psykologar og fysioterapeutar mv.

I tillegg er det foreslått reduserte bevilgninger på til sammen 1 997,3 mill. kroner i forbindelse med nysalderingen høsten 2004, jf. St.prp. nr. 20 (2004-2005) Arbeids- og sosialdepartementet, St.prp. nr. 22 (2004-2005) Helse- og omsorgsdepartementet og St.prp. nr. 26 (2004-2005) Barne- og familiedepartementet.

Tabell 1.8 Statsbudsjettets og Statens petroleumsfonds inntekter og utgifter eksklusive lånetransaksjoner i 2004 (mill. kroner)

	Anslag på regnskap 2004 i Gul bok 2005	Nysaldert budsjett 2004
<i>1. Statsbudsjettet</i>		
A Statsbudsjettets inntekter i alt	757 437	752 143
A.1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet	226 222	228 742
A.2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	531 215	523 401
B Statsbudsjettets utgifter i alt	623 673	624 502
B.1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	20 660	20 453
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	603 013	604 049
Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-71 798	-80 648
+ Overført fra Statens petroleumsfond	71 798	80 648
= Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner	0	0
<i>2. Statens petroleumsfond</i>		
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1), overføres til Statens petroleumsfond	205 562	208 289
– Overført til statsbudsjettet	71 798	80 648
+ Renteinntekter og utbytte i fondet	34 700	34 700
= Overskudd i Statens petroleumsfond	168 464	162 341
<i>3. Statsbudsjettet og Statens petroleumsfond</i>		
Samlet overskudd	168 464	162 341

Kilde: Finansdepartementet

Regjeringen fremmet 17. september i år St.prp. nr. 83 (2003-2004) Endringer i statsbudsjettet for 2004 som følge av endret departementstruktur. Stortinget behandlet proposisjonen 30. september og Finansdepartementet fikk følgende fullmakt:

"Stortinget samtykker i at Finansdepartementet får fullmakt til å omfordele bevilgninger og andre budsjettfullmakter, samt justere kapittel- og postinndelingen i statsbudsjettet for 2004 i forbindelse med endringer i departementsstrukturen fra 1. oktober 2004. Stortinget orienteres om omfordelingen i stortingsproposisjonen om ny saldering av statsbudsjettet for 2004."

I tråd med fullmakten har Finansdepartementet foretatt omfordeling av bevilgningene og andre budsjettfullmakter i ny kontoplan. Der bevilgningen i sin helhet er flyttet til nytt departement er det lagt til grunn at muligheten til å disponere overførte midler fra 2003 til 2004 inngår som en del av flyttingen. En samlet oversikt over endringer i utgifter/inntekter som følge av ny departementstruktur er gitt i vedlegg 5. I tillegg er ansvaret for kap. 2541, 2542, 2543, 5704 og 5705 flyttet fra det tidligere Arbeids- og administrasjonsdepartementet til Arbeids- og sosialdepartementet.

1.1 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ranveig Frøiland, Svein Roald Hansen, Tore Nordtun, Torstein Rudihaugen og Hill-Marta Solberg, fra Høyre, Svein Flåtten, Torbjørn Hansen, Heidi Larssen og Jan Tore Sanner, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, lederen Siv Jensen og Per Erik Monsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, Audun Bjørlo Lysbakken og Heidi Grande Røys, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn og Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Morten Lund, fra Venstre, May Britt Vihovde, og fra Kystpartiet, Steinar Bastesen, viser til at denne innstilling er avgitt på bakgrunn av foreløpig versjon av St.prp. nr. 31 (2004-2005). Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om at finansieringsbehovet for folketrygden i 2004 skal dekkes ved statstilskudd, jf. forslag II under kapittel 7 komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at det oljekorrigerte underskuddet nå anslås til 80,6 mrd. kroner, som er en økning på 12,9 mrd. kroner siden budsjettet ble vedtatt høsten 2004.

Dette understreker at det verken er mulig eller nødvendig å forsøke å finsikte økonomien, slik Stortinget i fullt alvor gjør når det gjelder budsjettbehandlingen. I forbindelse med forhandlinger om statsbudsjettet, fremholder til enhver tid regjeringspartiene nødvendigheten av å ikke bruke mer oljepenger enn det som opprinnelig er foreslått av Regjeringen. Dette først og fremst fordi det angivelig er viktig av hensyn til rente og kronekurs. Når man så ett år senere foretar en nysaldering av budsjettet, er det åpenbart ikke like viktig å forholde seg til den samme "stramheten" som i det opprinnelige budsjettet.

Disse medlemmer konstaterer derfor at handlingsregelen ikke er til hinder for en faktisk bruk av oljepenger i et større omfang enn hva som foreslås i ordinært statsbudsjett.

Disse medlemmer konstaterer videre at anslaget for den reelle underliggende utgiftsveksten har økt fra 2 pst. i Nasjonalbudsjettet for 2004 til 2 3/4 pst.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at anslagene for statens inntekter er økt med 54 mrd. kroner fra saldert budsjett høsten 2003 til nysaldert budsjett. Om lag 64 mrd. kroner er økte inntekter fra oljevirksomheten, mens øvrige inntekter er drøyt 10 mrd. kroner lavere enn anslått. Statsbudsjettets utgifter har man truffet bedre, de er bare økt med 2 mrd. kroner. Anslaget for det oljekorrigerte underskuddet er økt med 12 mrd. kroner til 81 mrd. kroner. Disse medlemmer understreker at slike vesentlige endringer i anslagene viser at det er liten grunn til å feste seg for sterkt til det eksakte beløpet i balansen når statsbudsjettet behandles.

Disse medlemmer understreker også at proposisjonen viser den store rikdommen i det norske samfunnet. På tross av dette finnes det store uløste oppgaver, i skolevesenet, i samferdselssektoren og på en rekke andre områder innenfor velferdsstaten. Den store utfordringen er å skape politisk vilje til å prioritere slike fellesskapsoppgaver framfor ytterligere økning av den private rikdommen.

Disse medlemmer påpeker at det er viktig at salderingsproposisjonen benyttes til å korrigere bevilgninger i forhold til endrede anslag for utgifter og inntekter. Dette er særlig aktuelt i forhold til kommunene, der stor skattesvikt bare delvis blir foreslått kompensert. Det vises i denne sammenheng til merknader til kapittel 3.1 i proposisjonen.

Komiteens medlem fra Senterpartiet konstaterer at proposisjonen om nysalderingen varsler at Oljefondet må tappes med ytterligere 12,9 mrd. kroner for å dekke opp skattesvikt og utgiftsvekst i 2004. Dette medlem er overrasket og skuffet over at Regjeringen har så dårlig styring og oversikt som dette viser. Det er særlig bekymringsfullt at Finansdepartementet ikke har vært i stand til å gjøre rede for veksten i det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet som følge av den økte oljepengebruken når dette er gjort til det mest sentrale balansebegrepet i behandlingen av statsbudsjettet. Dette medlem vil også peke på at Finansdepartementet ikke har sett seg i stand til å besvare spørsmål fra Senterpartiet om virkningene av det økte oljepengeforbruket på rentenivå, kronekurs og vilkårene for konkurranseutsatt næringsliv i Norge. Dette medlem mener dette er oppsiktsvekkende ut fra den sterke kritikk som rettes mot et langt mindre oljepengeforbruk i Senterpartiets alternative budsjett for 2004.

Dette medlem vil minne om at Senterpartiet i innstillingen om skattereformen våren 2004 støttet forslaget fra Skauge-utvalget om å opprette et skatteøkonomisk råd bl.a. for at Stortinget skal kunne innhente uavhengige utredninger og beregninger som trengs for å få en konstruktiv opposisjonspolitikk og en opplyst offentlig debatt.

Dette medlem vil også peke på den mangelfulle forklaringen på den dramatiske skattesvikten fra selskapssektoren på 10 pst. fra 2002 til 2003. Dette tyder enten på at departementets prognoseverktøy er sterkt mangelfullt, eller at man ved behandlingene av budsjettet bevisst har overbudsjettert skatteinngangen. Dette medlem mener det er mest nærliggende å tro at denne skattesvikten har direkte sammenheng med de store inntektstap som store deler av næringslivet fikk i 2002 og deler av 2003 som følge av Regjeringens feilslåtte pengepolitikk. Dette medlem vil minne om at Prosessindustriens Landsforening har beregnet at norske vareeksportører fikk et netto inntektstap i disse årene på om lag 30 mrd. kroner. Fiskeri- og havbruksnæringen beregnet sine tap til 2,5 mrd. kroner. Det kan umulig være overraskende at slike enorme tap vil gi seg utslag i skattesvikt i mange år. Dette medlem mener det er større grunn til å være urolig over

virkningene for bedriftenes egenkapital og deres muligheter til å sikre og skape arbeidsplasser enn en svakere vekst i Oljefondet som skattesvikten fører til. Dette medlem vil også peke på at egenkapitalen i mange selskap er svekket de senere år ved at uttak av aksjeutbytte er øket sterkt i påvente av at ny utbytte-skatt vil bli innført. Dette ville vært unngått om den midlertidige utbytteskatten fra 2001 hadde blitt videreført.

Dette medlem vil vise til at Senterpartiet i sine alternative budsjett de siste år har brukt 4–5 mrd. kroner mer av Oljefondet enn Regjeringens forslag for å stimulere til økt sysselsetting, større verdiskaping og bedre lokale velferdstjenester. En slik mer offensiv finanspolitikk ville gitt mindre overforbruk fra Oljefondet i løpet av det enkelte år ved at skatte- og avgifts-inngangen ville vært høyere både fra personer og sel-

skaper og at utgiftene over Folketrygden ville vært lavere. Senterpartiet har i sin begrunnelse for vårt budsjettarbeid tatt utgangspunkt i at arbeidskraften er samfunnets suverent viktigste ressurs, og at oljeformuen må brukes langt mer aktivt, spesielt i nedgangstider, for å stimulere til full sysselsetting og å foredle arbeidsstyrken. Dette medlem vil fastholde at det er en slik strategi som best sikrer inntektene som trengs for å sikre framtidens pensjonsutbetalinger. Dette medlem vil her peke på nye beregninger som er lagt fram fra Statistisk sentralbyrå som viser at det ville vært 46 000 flere i arbeid i dag om skattelettelsen som er gitt de siste 4 år, hadde vært tilført økonomien gjennom målrettede bevilgninger av den type Senterpartiet har foreslått. Beregningene viser også at en slik dreining av den økonomiske politikken ikke ville ført til økt rente eller høyere kronekurs.

2. FORSLAG OM ENDRINGER I SKATTER OG AVGIFTER

2.1 Sammendrag

Tabell 2.1 Forslag om endringer i skatter og avgifter (mill. kroner)

Kap.	Post	Endringer før nysaldert budsjett	Endringer i nysalderingen	Sum endringer
5501	Skatter på formue og inntekt			
	70 Toppskatt mv.		-2 890	-2 890
	72 Fellesskatt	-15	-11 635	-11 650
5506	Avgift av arv og gaver			
	70 Avgift		446	446
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum			
	71 Ordinær skatt på formue og inntekt		12 100	12 100
	72 Særskatt på oljeinntekter		20 600	20 600
	73 Produksjonsavgiften		300	300
5508	Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen			
	70 Avgift		-300	-300
5511	Tollinntekter			
	70 Toll		-24	-24
	71 Auksjonsinntekter fra tollkvoter		44	44
5521	Merverdiavgift og avgift på investeringer mv.			
	70 Avgift	35	4 277	4 312
5526	Avgift på alkohol			
	71 Produktavgift på brennevin, vin m.m.		-124	-124
	72 Produktavgift på øl		18	18
5531	Avgift på tobakkvarer			
	70 Avgift		-711	-711
5536	Avgift på motorvogner m.m.			
	71 Engangsavgift på motorvogner m.m.		3 040	3 040
	72 Årsavgift		222	222
	73 Vektårsavgift		-19	-19
	75 Omregistreringsavgift		160	160
	76 Avgift på bensin		-305	-305
	77 Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)		205	205

Kap.	Post	Endringer før nysaldert budsjett	Endringer i nysalde- ringen	Sum endringer
5537	Avgifter på båter mv.			
	71 Avgifter på båtmotorer		41	41
5541	Avgift på elektrisk kraft			
	70 Forbruksavgift	468	-388	80
5542	Avgift på mineralolje mv.			
	70 Avgift på mineralolje		-206	-206
	71 Avgift på smøreolje		-1	-1
5543	Miljøavgift på mineralske produkter mv.			
	70 CO ₂ -avgift		-393	-393
	71 Svovelavgift		-18	-18
5545	Miljøavgifter i landbruket			
	71 Miljøavgift, plantevernmidler	35	0	35
5546	Avgift på sluttbehandling av avfall			
	70 Avgift på sluttbehandling av avfall	-35	-29	-64
5547	Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier			
	70 Trikloretan (TRI)		2	2
5548	Miljøavgift på klimagasser			
	70 Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK)		72	72
5555	Sjokolade- og sukkervareavgift			
	70 Avgift		-43	-43
5557	Avgift på sukker			
	70 Avgift		-48	-48
5559	Avgift på drikkevareemballasje			
	70 Grunnavgift på engangsemballasje		-70	-70
	71 Miljøavgift på kartong		-1	-1
	72 Miljøavgift på plast		-22	-22
	73 Miljøavgift på metall		-23	-23
	74 Miljøavgift på glass		-45	-45
5565	Dokumentavgift			
	70 Avgift		731	731
5571	Totalisatoravgift			
	70 Avgift	-2		-2
5583	Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser			
	70 Inntekter fra telesektoren		12	12
5584	Andre avgifter			
	70 Etterslep, utgåtte avgifter		2	2
5700	Folketrygdens inntekter			
	71 Trygdeavgift		-805	-805
	72 Arbeidsgiveravgift		-730	-730
	Sum	486	23 442	23 928

Anslaget for samlede skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge til statsbudsjettet i 2004 foreslås netto redusert med om lag 8,8 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett, og anslås etter dette å utgjøre 482,9 mrd. kroner. Revisjonen av skatte- og avgiftsanslagene er basert på en gjennomgang av statistikken for innbetalte skatter og avgifter til og med oktober måned, samt oppgaver over utlignede skatter for inntektsåret 2003 for personlige skattytere og selskaper mv. (etterskuddspliktige skattytere). Ved beregningen av skatte- og avgiftsanslagene i det opprinnelige budsjettopplegget tas det utgangspunkt i anslag på regnskap for året før, dvs. for 2003. Statsregnskapet for 2003 viste at skatte-

inntektene i 2003 ble noe lavere enn anslått i Nasjonalbudsjettet 2004. Nedjusteringen av skatte- og avgiftsinntektene i 2004 må dels ses i lys av at utgangsnivåene for skatteinntektene i 2003 har blitt justert ned, dels at enkelte av skattegrunnlagene har vist svak vekst og endog nedgang fra 2003 til 2004.

Skatt på inntekt og formue, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift anslås nå til 270,0 mrd. kroner i 2004. Inntektsanslaget er redusert med 15,6 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett, hvorav drøyt 4,6 mrd. kroner var innarbeidet i anslagene i Revidert nasjonalbudsjett 2004. Anslagene for disse inntektspostene er satt ned med ytterligere knapt 11 mrd. kroner etter Revidert

nasjonalbudsjett 2004, i hovedsak knyttet til lavere skatteinntekter fra bedrifter. Til tross for at regnskapsstatistikk for foretakssektoren viser en sterk vekst i lønnsomheten i næringslivet i 2003, viser oppgavene for utliknede skatter for inntektsåret 2003 en nominell nedgang på om lag 10 pst. fra inntektsåret 2002. En mulig forklaring kan være at mange har benyttet seg av muligheten til å framføre underskudd fra 2001 og 2002. De innsamlede likningsoppgavene for selskapene gir imidlertid lite informasjon om de bakenforliggende skattegrunnlagene og kaster lite lys over spørsmålet om hvorfor de utliknede skattene går ned, samtidig som lønnsomheten bedres markert.

Fra inntektsåret 2003 er det blitt gjennomført en ny årssyklus for behandling av likningen for selskaper og personlig næringsdrivende. Selvangivelsesfristen for næringsdrivende er endret fra utgangen av februar til utgangen av mai. Mens likningen for selskaper tidligere ble lagt ut etter likningen for personer, normalt i siste halvdel av oktober, legges nå både likningen for selskaper og personer fram tidlig i oktober. Skatten kan senere bli revidert i likningsbehandling helt fram til juni to år etter inntektsåret. Med en senere innleveringsfrist for selvangivelse og tidligere skatteoppgjør, vil en del av likningsarbeidet måtte foretas etter utleggstidspunktet. Ordningen med tidligere utlegg kan derfor ha betydning for kvaliteten på de tallene som legges ut, men det er foreløpig vanskelig å si hvor mye dette eventuelt betyr. I lys av den manglende erfaringen med den nye årssyklusen for likningen og mangelfull informasjon om utviklingen i skattegrunnlagene, knytter det seg betydelig usikkerhet til likningen for etterskuddspliktige skattytere for inntektsåret 2003.

I brev av 3. november 2004 fra finansministeren ble Stortinget orientert om at likningen og skatteoppgjøret for personlige skattytere for inntektsåret 2003 pekte i retning av en nedjustering av anslaget for innbetalte skatter til kommunesektoren i 2004. Nedjusteringen var i hovedsak knyttet til lavere gevinster og høyere tap ved realisering av aksjer enn tidligere lagt til grunn. Denne informasjonen tilsier at også statens skatteinntekter fra fellsskatt blir lavere i 2004 enn tidligere anslått. Videre har også veksten i innbetalt arbeidsgiveravgift vært noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett for 2004.

Inntektene fra merverdiavgiften anslås nå til 139,1 mrd. kroner i 2004, og anslaget er økt med 4,3 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett. Inntektene fra særavgifter og toll anslås nå til 73,8 mrd. kroner i 2004, drøyt 2,5 mrd. kroner mer enn anslått siden saldert budsjett. Oppjusteringen er i hovedsak knyttet til høyere avgiftsinntekter fra førstegangsregistrering av motor kjøretøyer. Anslåtte inntekter fra denne avgiften er økt med drøyt 3 mrd. kroner i forhold til anslaget i saldert budsjett.

Betalte skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten i 2004 anslås nå til 117,3 mrd. kroner, inkludert CO₂-avgift. Anslaget er 33,0 mrd. kroner høyere enn anslått i saldert budsjett. Anslaget for innbetalte direkte skatter (ordinær skatt og særskatt) er oppjustert med 33,0 mrd. kroner. Oppjusteringen av anslagene for

skatteinnbetalingen kan i all hovedsak tilskrives høyere oljepriser enn lagt til grunn i saldert budsjett. En uventet sterk økning i etterspørselen etter olje, liten ledig produksjonskapasitet og uroligheter i flere viktige produsentland, har bidratt til den høye oljeprisen i 2004.

Innbetalt avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen anslås nå til 3,3 mrd. kroner. Dette er 0,3 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett, og skyldes at avgiftspliktig utslipp ble anslått for høyt i saldert budsjett. Anslaget for produksjonsavgift er økt med 0,3 mrd. kroner, noe som fremfor alt skyldes høyere oljepris og høyere salg av avgiftspliktig olje enn forutsatt. Anslaget for arealavgift er uendret i forhold til saldert budsjett.

Anslagene for betalte skatter og avgifter er blant annet basert på innbetalingene så langt i år, utlignet skatt for 2003 og pris- og produksjonsutviklingen hittil i år.

2.2 Komiteens merknader

Komiteen tar de endrede provenyanslagene for skatter og avgifter til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at anslaget for samlede skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge foreslås netto redusert med ca. 8,8 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett.

Disse medlemmer viser til at inntektsprovenyet fra tobakksavgiften foreslås nedjustert med 9,5 pst. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen ikke har gode tall for salg av tobakk gjennom grensehandel, tax-free eller smugling. Disse medlemmer mener at Regjeringen bør interessere seg mer for sammenhengen mellom sviktende avgiftsbelagt omsetning og størrelsen på avgiftene.

Disse medlemmer registrerer videre at de faktorer som har ført til nedgang i provenyanslaget for 2004 er videreført for 2005, og at det ikke er lagt til grunn ytterligere nedgang i omsetningen i 2005. Dette kan bety at inntektene fra tobakksavgiftene i 2005 er overbudsjettet.

Disse medlemmer viser til at inntektsprovenyet for engangsavgift for motorvogner foreslås oppjustert med 22,9 pst. Dette er et svært stort avvik i forhold til budsjettet. Regjeringen forklarer avviket bl.a. med at både konsumprisveksten og renten er blitt atskillig lavere enn lagt til grunn i budsjettet for 2004. Disse medlemmer vil kort bemerke at lavere prisstigning og rente enn forutsatt i budsjettet ikke bare er et sunnhetstegn. Disse medlemmer gleder seg isolert sett over at flere er blitt i stand til å anskaffe seg sikrere og mer miljøvennlige biler, men konstaterer at dette ikke er en ønsket politikk fra Regjeringens side.

Disse medlemmer viser til at inntektsprovenyet fra sjokolade- og sukkervareavgift foreslås nedjustert med 4,3 pst. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen ikke kjenner til hva som kan være årsaken til proveny nedgangen. I denne sammenheng vil disse medlemmer minne om at sjokolade- og sukkervareindustrien i flere år har fremhevet at de høye avgiftene

på sjokolade og sukkervarer medfører en konkurransevidning som nettopp fører til at omsetningen av norskprodusert sjokolade og sukkervarer vil falle jevnt og trutt. Dette innebærer ikke at folk spiser mindre sjokolade og sukkervarer, men betyr først og fremst at en hel industri står i fare fordi den utkonkurreres pga. avgiftsforskjellen mellom Norge og konkurrentlandene.

Disse medlemmer viser til at inntektsprovenyet fra sukkeravgift foreslås nedjustert med 5,1 pst. Disse medlemmer mener at nedgangen kan ha årsakssammenheng med nedgangen i provenyet fra sjokolade- og sukkervareavgiften.

Disse medlemmer viser til at inntektsprovenyet fra dokumentavgift foreslås oppjustert med 22,4 pst. Dette har blant annet sammenheng med oppgangen i boligprisene, som i sin tur bl.a. har sammenheng med at renten er betydelig lavere enn lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet for 2004.

3. FORSLAG OM ENDRINGER I DEPARTEMENTENES INNTEKTER OG UTGIFTER

3.1 Kommunal- og regionaldepartementet

3.1.1 Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571)

POST 60 INNBYGGERTILSKUDD

Sammendrag

Kompensasjon for svikt i skatteinntektene

I Revidert nasjonalbudsjett 2004 ble anslaget for kommunesektorens skatteinntekter i 2004 justert ned med 1,2 mrd. kroner i forhold til det inntektsanslaget som ble lagt til grunn ved salderingen av budsjettet for 2004. I Nasjonalbudsjettet 2005 ble skatteanslaget for kommunesektoren i 2004 justert ned med 1 mrd. kroner i forhold til anslaget i Revidert nasjonalbudsjett. I brev av 3. november 2004 fra finansministeren til Stortingets presidentskap ble skatteanslaget for 2004 ytterligere nedjustert med 1,2 mrd. kroner. Samlet er anslaget for kommunesektorens skatteinntekter i 2004 etter dette justert ned med 3,4 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett.

I Nasjonalbudsjettet 2005 ble det vist til at økte bevilgninger i forbindelse med Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett 2004, nedjustering av prisveksten på kommunal tjenesteyting og økt bevilgningsbehov til ressurskrevende brukere også har betydning for kommunesektorens inntektsvekst i 2004. Isolert sett bidrar disse forholdene til å øke kommunesektorens inntekter i 2004 med nærmere 1 mrd. kroner. Dette innebærer at den reelle reduksjonen i sektorens inntekter i forhold til saldert budsjett er om lag 2,4 mrd. kroner.

Skatteinntektene utgjør i underkant av halvparten av kommunesektorens samlede inntekter. Skatteanslagene for kommunesektoren er usikre fordi utviklingen i skattegrunnlagene ikke er kjent når anslagene utformes. Usikkerheten er blant annet knyttet til utviklingen i lønn, renter og sysselsetting, og til størrelsen på aksjegevinster og -tap. De siste årene har det vært særlig store svingninger i aksjegevinster/-tap knyttet til utvik-

lingen i finansmarkedene. Usikkerheten ved utviklingen i skattegrunnlagene innebærer at de faktiske skatteinntektene i ettertid kan avvike fra den anslåtte utviklingen i skatteinntektene når statsbudsjettet vedtas om høsten før budsjettåret. I årene 1993–2001 ble kommunesektorens skatteinntekter høyere enn forutsatt. Med unntak av en mindre reduksjon i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 1996, har kommunesektoren fått beholde disse pengene. I 2003 og 2004 har skatteinntektene til kommunesektoren blitt lavere enn lagt til grunn ved salderingen av budsjettene. Samlet for perioden 1993–2004 kan netto merskattevekst anslås til knapt 14 mrd. kroner, medregnet nedjusteringen på 1,2 mrd. kroner i 2004 omtalt i finansministerens brev til Stortinget av 3. november 2004.

Regjeringen legger i utgangspunktet til grunn at kommunesektorens rammetilskudd ikke skal settes opp eller ned i takt med endringer i skatteanslagene gjennom budsjettåret. I lys av at kommunesektorens inntekter for 2004 nå ligger an til å bli vesentlig lavere enn lagt til grunn i fjor høst, og at dette har bidratt til en anstrengt økonomi i mange kommuner og fylkeskommuner, vil Regjeringen likevel foreslå at den reduserte inntektsveksten i forhold til det opprinnelige anslaget i saldert budsjett i stor grad kompenseres ved økte rammetilskudd. I samsvar med budsjettavtalen som er inngått mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet om statsbudsjettet for 2005, foreslår Regjeringen en økning i kommunesektorens rammetilskudd på 2,2 mrd. kroner i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2004. Tilleggsbevilgningen er fordelt med 1 800 mill. kroner på kommunene (kap. 571 post 60) og 400 mill. kroner på fylkeskommunene (kap. 572 post 60).

Den svake utviklingen i skatteinngangen de siste årene og de store svingningene i enkelte av skattegrunnlagene illustrerer at det knytter seg stor usikkerhet til anslag for kommunesektorens skatteinntekter. På denne bakgrunn har Kommunal- og regionaldepartementet nylig utvidet mandatet til utvalget som vurderer inntektssystemet for kommunesektoren. Utvalget skal nå også utrede tiltak som kan gi større stabilitet og forutsigbarhet i kommunenes inntekter.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, tar dette til etterretning, og viser til de respektive merknader i Budsjett-innst. S. I (2004-2005).

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at den samlede mindreskatteveksten for kommunen i 2004 utgjør 3,4 mrd. kroner, hvorav 2,2 mrd. kroner av dette ble kjent etter at revidert nasjonalbudsjett ble behandlet. Flertallet viser til at andre forhold, som lav prisstigning og lønnsvekst, trekker i positiv retning og samlet reduserer kommunens utgifter med vel 1 mrd. kroner. Flertallet viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, hvor det er enighet om å

kompensere kommunenes mindreskattevekst i 2004 med 2,2 mrd. kroner, og mener at kommunene med det samlet sett kommer godt ut ved at veksten i kommunenes frie inntekter i 2004 er på over 5 mrd. kroner. Flertallet viser videre til at i tillegg kommer effekten av lav rente. Tall fra SSB viser 900 mill. kroner lavere netto renteutgifter for kommunesektoren fra 2002 til 2003. Effekten videreføres inn i 2004 og 2005, hvor rentenivået er ytterligere redusert i forhold til 2002–2003.

Flertallet mener at en god kommuneøkonomi er viktig for å sikre sentrale velferdsoppgaver. Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2005 med en vurdering av utviklingen i kommuneøkonomien og med eventuelle forslag til tilleggsbevilgninger. Det bes lagt særlig vekt på situasjonen i eldreomsorgen."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at Regjeringens anslag for kommunesektorens skatteinntekter

svikter, i milliardklassen, for tredje år på rad. Dette kommer i tillegg til en i utgangspunktet meget stram kommuneøkonomi.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at disse medlemmer både i 2003 og ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett for 2004 har fremmet forslag om å kompensere kommunesektorens sviktende skatteinntekter. Dette begrunnet med den vanskelige økonomiske situasjonen kommunesektoren er i.

Disse medlemmer er svært forundret over at Regjeringen og Fremskrittspartiet har inngått avtale om å kompensere skattesvikten med 2,2 mrd. kroner, når det viser seg at skattesvikten inneværende år blir på 3,4 mrd. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet foreslår derfor å øke rammetilskuddet til kommunene med 980 mill. kroner og til fylkeskommunene med 220 mill. kroner, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
571	60	Rammetilskudd til kommuner Innbyggertilskudd forhøyes med	980 000 000"

3.1.2 **Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)**

POST 60 INNBYGGERTILSKUDD

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 571 post 60. Rammetilskuddet til fylkeskommunene økes med 400 mill. kroner som følge av at det gis kompensasjon knyttet til svikt i skatteinntektene for 2004.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, tar dette til etterretning, og viser til merknadene under avsnitt 3.1.1 ovenfor.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til sine merknader under avsnitt 3.1.1 ovenfor, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
572	60	Rammetilskudd til fylkeskommuner Innbyggertilskudd forhøyes med	220 000 000"

3.2 **Moderniseringsdepartementet**

3.2.1 **Kap. 1542 Tilskudd til Statens Pensjonskasse**

POST 1 DRIFTSUTGIFTER, OVERSLAGSBEVILGNING

Sammendrag

Det vises til St.prp. nr. 23 (2004-2005) Endringer på statsbudsjettet for 2004 under Moderniseringsdeparte-

mentet. Ved en feil har bevilgningsforslaget blitt satt 45 mill. kroner for høyt. I proposisjonen er posten foreslått redusert med 238,670 mill. kroner. Det korrekte skulle imidlertid ha vært en reduksjon på 283,670 mill. kroner. Bevilgningen foreslås derfor satt ned med ytterligere 45 mill. kroner fra 4 452 mill. kroner til 4 407 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.2.2 Kap. 2445 Statsbygg

POST 24 DRIFTSRESULTAT

Sammendrag

Reduserte inntekter i forbindelse med salg av eiendom

I statsbudsjettet for 2004 ble det lagt til grunn salg av eiendommer under Statsbyggs forvaltning for til sammen 1 050 mill. kroner, inkludert inntekter fra salg av Vestbanetomten, jf. omtale under kapittel 2309 nedenfor.

Det vises til omtale i Gul bok 2005, hvor det fremgår at salg av Vestbanetomten først kan foretas i 2005. Utviklingen i eiendomsmarkedet i 2004 har medført redusert fremdrift i gjennomføringen av salgene, og lavere salgpris enn forventet på noen av eiendommene. Som en konsekvens av det ovennevnte forventes samlet salgsinntekt nå å bli 173 mill. kroner i 2004. Dette er 877 mill. kroner lavere enn budsjettet. Bokført verdi av eiendommene som ikke selges i 2004 (inkludert Vestbanetomten) utgjør 60,7 mill. kroner.

Siden salgsgevinsten føres under kap. 5309 Tilfeldige inntekter, mens salgsinntekten tilsvarende bokført verdi føres under kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift, vil inntektsreduksjonen måtte fordeles på disse to kapitlene. I tillegg må det foretas justeringer under kap. 2445, underpost 24.1 Driftsinntekter og underpost 24.3 Avskrivninger tilsvarende bokført verdi av de eiendommene som ikke selges.

Dette vil isolert sett medføre følgende endringer for 2004:

- Kap. 2445 post 24.1 Driftsinntekter settes opp med 60,7 mill. kroner
- Kap. 2445 post 24.3 Avskrivninger nedsettes med 60,7 mill. kroner
- Kap. 5309 post 29 Ymse nedsettes med 816,3 mill. kroner
- Kap. 5491 post 30 Avskrivninger nedsettes med 60,7 mill. kroner.

Endring i Statsbyggs balanse

I St.prp. nr. 23 (2004-2005) Endringer på statsbudsjettet 2004 under Moderniseringsdepartementet er det foreslått at den faste kapitalen i Statsbygg i statens kapitalregnskap nedjusteres med 545,5 mill. kroner. Forslaget er en følge av at eiendommer er overført Entra Eiendom AS, prosjekter er overført andre kapitler eller videreført av private aktører, samt en følge av investeringer i bygg og anlegg som ikke eies av Statsbygg. Nedjustering av balansen medfører isolert sett følgende endringer for 2004:

- Kap. 2445 post 24.4 Renter av statens kapital nedsettes med 0,456 mill. kroner
- Kap. 2445 post 24.6 Til reguleringsfondet økes med 0,456 mill. kroner
- Kap. 5603 post 80 Renter av statens faste kapital nedsettes med 0,456 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3 Finansdepartementet**3.3.1 Kap. 1600 Finansdepartementet (jf. kap. 4600)**

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Sammendrag

Det foreslås å omdisponere 9 mill. kroner fra kap. 1600 post 1 Driftsutgifter til kap. 1631 post 1 (2 mill. kroner), kap. 1634 post 1 (6 mill. kroner) og kap. 1650 post 1 (1 mill. kroner). Det vises til nærmere omtale under de angjeldende kapitlene og postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.2 Kap. 1618 Skatteetaten (jf. kap. 4618)

POST 1 DRIFTSUTGIFTER, KAN NYTTES UNDER KAP. 1631 POST 1

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1618 post 1 Driftsutgifter med 10 mill. kroner. De økte utgiftene er i hovedsak knyttet til fellesutgifter i bygg der skatteetaten leier sammen med andre etater/virksomheter. Bevilgningen under kap. 4618 post 2 Andre inntekter foreslås økt tilsvarende.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, OVERSLAGSBEVILGNING

Sammendrag

Posten omfatter blant annet skatteetatens og de kommunale skatteoppkrevernes utgifter til innkreving av skatter og avgifter. På bakgrunn av økt rettsgebyr og økt multiplikator for begjæring om tvangsfullbyrdelser med virkning fra 1. juli 2004, foreslås bevilgningen under post 21 Spesielle driftsutgifter økt med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.3 Kap. 1631 Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 4631)

POST 1 DRIFTSUTGIFTER, KAN NYTTES UNDER KAP. 1618 POST 1

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1631 post 1 Driftsutgifter med 2 mill. kroner for å etablere en brukerrettet nettjeneste for fagområdet økonomistyring i staten. Nettjenesten vil samle virksomhetens nye oppgaver og funksjoner samt eksisterende webløsninger i én portal. Dette beløpet foreslås omdisponert fra kap. 1600 post 1 Driftsutgifter, jf. omtale under kap. 1600.

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1631 post 1 Driftsutgifter med ytterligere 5 mill. kroner. De økte utgiftene er knyttet til tredjepartskostnader forbundet med pilotkunder i OPAL-prosjektet (ny lønns- og personalløsning). Tredjepartskostnadene viderefaktu-

reses til pilotkundene. Bevilgningen under kap. 4631 post 2 Andre inntekter foreslås økt tilsvarende.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 1631 post 1 Driftsutgifter økt med 7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.4 Kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift

POST 61 TILSKUDD TIL KOMMUNER OG FYLKESKOMMUNER, NY ORDNING

POST 72 TILSKUDD TIL PRIVATE OG IDEELLE VIRKSOMHETER

Sammendrag

Ved lov av 12. desember 2003 nr. 108 vedtok Stortinget å innføre en generell ordning hvor kommuner og fylkeskommuner kompenseres for all merverdiavgift på anskaffelser. Hensikten med ordningen er å nøytralisere kommunenes beslutninger om å produsere tjenester med egne ansatte uten å betale merverdiavgift i forhold til å kjøpe dem med merverdiavgift fra private. For å unngå å skape nye konkurransevridninger mellom kommunal og privat produksjon av sentrale velferdstjenester, er det lagt opp til at også private og ideelle virksomheter i noen grad omfattes av ordningen.

Omfanget av kompensasjonskrav er usikkert, og kan ikke påvirkes av forvaltningen. Det foreslås derfor at stikkordet "overslagsbevilgning" tilføyes bevilgningene under post 61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, ny ordning og post 72 Tilskudd til private og ideelle virksomheter, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag III under kapittel 7 komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil vise til at Regjeringen har lovet å kompensere kommunene krone for krone ved at uttrekket fra den enkelte kommunes rammetilskudd blir justert så snart det foreligger nødvendig dokumentasjon; jf. også merknad fra finanskomiteen til kap. 4.10.2 i Budsjett-innst. S. nr. 6 (2004-2005). Flertallet er kjent med at det for enkelte kommuner er et så betydelig avvik mellom mottatt momsrefusjon og trekk i rammetilskuddet, at tjenestetilbud må reduseres for 2005 for å få budsjettet godkjent. Flertallet vil derfor be om at departementet legger til rette for at kommunene gis anledning til å balanseføre mva-refusjonen slik det bes om i brev fra Kommunenes Sentralforbund datert 18. november 2004.

3.3.5 Kap. 1634 Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634)

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1634 post 1 Driftsutgifter med 11,9 mill. kroner. De økte utgif-

tene er knyttet til innkreving som utføres for eksterne oppdragsgivere. Bevilgningen under kap. 4634 post 2 Refusjoner foreslås økt tilsvarende.

Det foreslås å øke bevilgningen under post 1 Driftsutgifter med ytterligere 1,2 mill. kroner for å dekke merkostnader som følge av at Statens innkrevingsentral har hatt en større økning i oppdragsmengden enn tidligere lagt til grunn.

Videre foreslås det å øke bevilgningen under post 1 Driftsutgifter med 6 mill. kroner til nødvendig utskifting av IT-utstyr. Dette beløpet foreslås omdisponert fra kap. 1600 post 1 Driftsutgifter, jf. omtale under kap. 1600.

Samlet foreslås bevilgningen under post 1 Driftsutgifter økt med 19,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.6 Kap. 1650 Statsgjeld renter, m.m.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Sammendrag

Sentralbanklovens § 18 ble i 2003 endret slik at Norges Bank ikke lenger vil kunne kjøpe statspapirer direkte fra staten, jf. Ot.prp. nr. 81 (2002-2003). Endringen trer i kraft fra 1. januar 2005, og medfører administrative konsekvenser for Finansdepartementet og Norges Bank, jf. St.prp. nr. 63 (2003-2004). I Ot.prp. nr. 81 (2002-2003) ble det lagt til grunn at de økonomiske konsekvensene av omleggingen kunne dekkes innenfor den eksisterende ressursrammen. Ny informasjon viser imidlertid at nødvendig systemtilpasning i Norges Bank er mer kostnadskrevenne enn tidligere antatt. I henhold til avtalen Finansdepartementet har med Norges Bank, skal kostnader banken har i forbindelse med gjelds- og likviditetsforvaltningen, faktureres departementet. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen under kap. 1650 post 1 Driftsutgifter med 1 mill. kroner. Dette beløpet foreslås omdisponert fra kap. 1600 post 1 Driftsutgifter, jf. omtale under kap. 1600.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 88 RENTER OG PROVISJON M.M. PÅ UTENLANDSK STATSGJELD, OVERSLAGSBEVILGNING

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under post 88 Renter og provisjon m.m. på utenlandsk statsgjeld med 370 000 kroner som følge av endrede valutakurser.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 89 RENTER OG PROVISJON M.M. PÅ INNENLANDSK STATSGJELD, OVERSLAGSBEVILGNING

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under post 89 Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld med 1 314,9 mill. kroner som følge av nye regnskapstall.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.7 Kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning

POST 97 AVDRAG PÅ UTENLANDSK STATSGJELD,
OVERSLAGSBEVILGNING

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under post 97 Avdrag på utenlandsk statsgjeld med 3,95 mill. kroner som følge av endrede valutakurser.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.8 Kap. 2309 Tilfeldige utgifter

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Sammendrag

I saldert budsjett for 2004 er det under kapittel 2309 Tilfeldige utgifter post 1 Driftsutgifter bevilget 6 354,8 mill. kroner. Ved salderingen av 2004-budsjettet ga Stortinget en fullmakt til Regjeringen til å redusere departementenes drifts- og investeringsutgifter med 75 mill. kroner. Innsparingen ble foreløpig lagt som en reduksjon på kapittel 2309. Innsparingen ble fordelt på departementene i tråd med fullmakten, og Stortinget ble orientert om fordelingen i St.prp. nr. 63 (2003-2004) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2004. Midlene ble samtidig tilbakeført til kapittel 2309. Etter denne tilbakeføringen utgjorde kapittel 2309 dermed til sammen 6 429,8 mill. kroner.

I St.prp. nr. 63 ble det foreslått å redusere kapittel 2309 med 919,6 mill. kroner bl.a. som følge av at anslaget for den gjennomsnittlige årslønnsveksten fra 2003 til 2004 ble satt ned med 1/4 prosentpoeng i forhold til Nasjonalbudsjettet 2004. Som en del av bevilgningsforslaget ble det også foreslått satt av 157,5 mill. kroner til å kompensere statlige virksomheter for innføring av el-avgift fra 1. juli 2004.

I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. 63 (2003.2004) ble det i tillegg vedtatt følgende innsparingsfullmakt på 58,5 mill. kroner:

"Stortinget samtykker i at det spares inn til sammen 58,5 mill. kroner på departementenes drifts- og investeringsutgifter (postene 1-49, unntatt post 24), samt på nettobudsjetterte virksomheter. Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster, og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med Nysalderingen av budsjettet for 2004. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter med 58,5 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 58,5 mill. kroner til kap. 2309."

Innsparingen på 58,5 mill. kroner og kompensasjonen på 157,5 mill. kroner er nå fordelt slik det fremgår av oversikten gitt i egne vedlegg. Bevilgningen på kapittel 2309 er justert tilsvarende. Kapittel 2309 utgjør etter dette 5 352,7 mill. kroner.

Bevilgningene på kapittel 2309 skal blant annet dekke tilleggsbevilgninger i forbindelse med lønns-

oppgjøret for statsansatte, reguleringen av folketrygdens grunnbeløp, takstoppgjøret for leger, fysioterapeuter og psykologer, samt oppgjøret for vernepliktige. Utgiftene til disse formålene var opprinnelig anslått til 4 807 mill. kroner i proposisjonene om inntektsoppgjørene mv. som ble fremmet i vår. Oppdatert informasjon om de budsjettmessige konsekvensene i 2004 som følge av lønnsoppgjøret for statsansatte viser imidlertid at Stortingets vedtak på kapittel 2315 Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet, er 244,6 mill. kroner for høyt. Dette innebærer at bevilgningen på kapittel 2309 må settes ned 4 562,4 mill. kroner for å dekke inntektsoppgjør, trygdeoppgjør mv.

Det er pr. 30. september regnskapsført utgifter på til sammen 7,1 mill. kroner direkte på kapittel 2309. I tillegg vil det ved Finansdepartementets samtykke eller kongelig resolusjon bli gitt adgang til netto overskridelser under de enkelte departementenes budsjettkapitler. Det er vanskelig å anslå hvor mye som vil bli regnskapsført på dette kapitlet de tre siste månedene av året, samt samlet omfang av overskridelsessamtykker. På denne bakgrunn bør det i likhet med praksis fra tidligere år gjenstå 50,0 mill. kroner under kapittel 2309 etter nysalderingen.

Bevilgning foreslås på denne bakgrunn redusert med 5 302,7 mill. kroner, hvorav dekning av bevilgninger til lønnsoppgjør, trygdeoppgjør mv. utgjør 4 562,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at ved behandling av St.prp. nr. 22 (2004-2005) gikk en enstemmig sosialkomité inn for å bevilge 7,5 mill. kroner til et kikhstevaksineprogram under kap. 710 Nasjonalt folkehelseinstitutt, post 21 Formidlingsvirksomhet. Komiteen foreslår at denne bevilgningen dekkes inn ved å redusere kap. 2309 post 1 med 7,5 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til sine merknader under avsnitt 4.2 nedenfor, og foreslår å redusere kap. 2309 post 1 med 2,6 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til behandlingen av Innst. S. nr. 42 (2004-2005) i Stortinget 25. november 2004, der det ble vedtatt å bevilge 12 mill. kroner til "Prosjektet 46664 Tromsø" under kap. 719 post 70. Flertallet viser til at Stortinget ba Regjeringen i forslaget til nysaldering av 2004-budsjettet foreta nødvendige omdisponeringer slik at 6 mill. kroner kan bevilges innenfor 03-området til den planlagte konsert i Tromsø i 2005 til støtte for arbeidet mot spredning av HIV/AIDS. Flertallet viser videre til at Regjeringen i St.prp. nr. 31 (2004-2005) ikke har foreslått å redusere bevilgningen på bistandsbudsjettet med 6 mill. kroner, og foreslår derfor å redusere kap. 2309 post 1 med 6 mill. kroner. Flertallet viser også til merknad under avsnitt 3.4.2 nedenfor.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309	1	Tilfeldige utgifter Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 5 352 723 000 til kr 33 902 000"	5 318 821 000

Fullmakt til omdisponering

Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å fordele en reduksjon på kap. 2309 post 1 på 6 mill. kroner under internasjonal bistand på Utenriksdepartementets budsjett."

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309	1	Tilfeldige utgifter Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 5 352 723 000 til kr 42 502 000"	5 310 221 000

3.3.9 Kap. 2315 Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Sammendrag

I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 72 (2003-2004), jf. Innst. S. nr. 273 (2003-2004) ble kap. 2315 bevilget med 1 476,0 mill. kroner til dekning av utgifter ved lønnsreguleringen for arbeidstakere i det statlige tariffområdet. Bevilgningen omfatter virkningen av lønnsoppjøret for dommere i første og andre instans, samt oppjøret for høyesterettsdommerne. Lønnsforhandlingene for disse gruppene er imidlertid ikke avsluttet. Finansdepartementet fikk fullmakt til å fordele bevilgningen på de av departementenes poster som har lønnsbevilgning. De endelige beregningene viser at virkningene på statsbudsjettet for 2004 av lønnsoppjøret for 2004 er 244,6 mill. kroner lavere enn opprinnelig antatt. Det foreslås derfor at bevilgningen under kap. 2315 reduseres med 244,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.10 Kap. 4602 Kredittilsynet (jf. kap. 1602)

POST 1 BIDRAG FRA TILSYNSHETENE

Sammendrag

Bevilgningen under post 1 Bidrag fra tilsynsenhetene foreslås økt med 3,481 mill. kroner på grunnlag av lønnskompensasjon for lønnsoppjøret i det statlige tariffområdet i 2004.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.11 Kap. 4618 Skatteetaten (jf. kap. 1618)

POST 1 UTLEGG- OG TINGLYSINGSGEBYR
(NAMSMANNEN)

Sammendrag

Posten omfatter gebyrinntekter ved utleggsforretninger som utføres av de ordinære namsmenn for skattefogdkontorene. På bakgrunn av økt rettsgebyr og økt multiplikator for begjæring om tvangsfullbyrdelse med virkning fra 1. juli 2004, foreslås bevilgningen under post 1 Utleggs- og tinglysningsgebyr (Namsmannen) økt med 8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 2 ANDRE INNTEKTER

Sammendrag

Posten omfatter inntekter knyttet til blant annet refusjon av fellesutgifter i bygg hvor skatteetaten er største bruker, portorefusjon fra kommunene for utsendelse av skatteoppgjør og andre tilfeldige utgifter. Bevilgningen under post 2 Andre inntekter foreslås økt med 10 mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak økte refusjoner vedrørende fellesutgifter i bygg der skatteetaten leier sammen med andre etater/virksomheter. Bevilgningen under kap. 1618 post 1 Driftsutgifter foreslås økt tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 5 GEBYR FOR UTLEGGSFORRETNINGER

Sammendrag

Posten omfatter gebyrinntekter ved utleggsforretninger som skattefogdkontorene selv utfører. Som følge av økt rettsgebyr og økt multiplikator for begjæring om tvangsfullbyrdelse med virkning fra 1. juli 2004, og økt bruk av særnamsmannskompetanse i skatteetaten,

foreslås bevilgningen under post 5 Gebyr for utleggsforretninger økt med 9,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.12 Kap. 4631 Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 1631)

POST 2 ANDRE INNTEKTER

Sammendrag

Det foreslås bevilget 5 mill. kroner under kap. 4631 post 2 Andre inntekter som følge av viderefakturering av kostnader forbundet med pilotkunder i OPAL-prosjektet (ny lønns- og personalløsning). Bevilgningen under kap. 1631 post 1 Driftsutgifter foreslås økt tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.13 Kap. 4634 Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634)

POST 2 REFUSJONER

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under post 2 Refusjoner med 11,9 mill. kroner som følge av høyere inntekter fra innkreving som utføres for eksterne oppdragsgivere. Bevilgningen under kap. 1634 post 1 Driftsutgifter foreslås økt tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 81 BØTER, INNDRAGNINGER

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under post 81 Bøter, inndragninger med 56 mill. kroner som følge av nye regnskapsanslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 82 VEGADMINISTRASJONSGBYR

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under post 82 Vegadministrasjonsgebyr med 5 mill. kroner som følge av nye regnskapsanslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 84 GEBYR VED FOR SENT INNSENDT REGNSKAP M.M.

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under post 84 Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m. med 5 mill. kroner som følge av nye regnskapsanslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 85 MISLIGHOLDTE LÅN I STATENS LÅNEKASSE FOR UTDANNING

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under post 85 Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning med 15 mill. kroner som følge av nye regnskapsanslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.14 Kap. 5309 Tilfeldige inntekter

POST 29 YMSE

Sammendrag

I saldert budsjett for 2004 er det under kapittel 5309 Tilfeldige inntekter post 29 Ymse bevilget 929,6 mill. kroner. Av dette er knapt 880 mill. kroner knyttet til ekstraordinære eiendomssalg i Statsbygg, inkludert salg av Vestbanetomten.

I saldert budsjett er det budsjettet med ekstraordinære eiendomssalg på 1 050 mill. kroner. Forventet gevinst av eiendomssalgene under Statsbygg er budsjettet på kapittel 5309, mens bokført verdi av eiendommene er budsjettet under avskrivninger på kapittel 5491. Regjeringen har i forbindelse med Gul bok 2005 varslet at salget av Vestbanetomten ikke lar seg gjennomføre i 2004 som opprinnelig planlagt. Også øvrige salgsinntekter blir lavere enn opprinnelig antatt. Samlede salgsinntekter i 2004 anslås nå til 173 mill. kroner. Det innebærer at inntektene fra eiendomssalg må settes ned med til sammen 877 mill. kroner, hvorav om lag 816 mill. kroner på kapittel 5309 og om lag 61 mill. kroner på kapittel 5491 Avskrivninger på statens kapital i statens forretningsdrift, jf. omtale nedenfor.

Under dette kapitlet inntektsføres i tillegg uforutsette inntekter som det ikke er naturlig å føre under andre kapitler. I saldert budsjett er det lagt til grunn om lag 50 mill. kroner i slike uforutsette inntekter i 2004. På bakgrunn av regnskapstall pr. 30. september og forventede inntekter i 4. kvartal, anslås slike uforutsette inntekter nå til knapt 370 mill. kroner. Følgende forhold bidrar til å øke inntektene i forhold til opprinnelige forutsatt:

I en dom av 6. august 2004 i Salten tingrett ble Ofotens og Vesteraalens Damskibsselskap ASA (OVDS) dømt for grovt bedrageri mot staten. Dommen knytter seg til for mye utbetalt tilskudd til riksvegferjedriften. OVDS skal betale en erstatning til staten på 59,4 mill. kroner for årene 1995-2002. I henhold til et forlik mellom OVDS, Nordland fylkeskommune og staten, skal OVDS betale en erstatning på 39,8 mill. kroner for årene 1992-1994. Sammen med forsinkelsesrenter på om lag 4,4 mill. kroner gir det en samlet innbetaling på 103,6 mill. kroner i 2004.

Pr. 30. september 2004 er det regnskapsført inntekter på om lag 80 mill. kroner fra Utenriksdepartementet. Dette gjelder i hovedsak tilbakeførte tilskuddsmidler etter at mottaker ikke har benyttet midlene etter 3 år (om lag 65 mill. kroner) og renteinntekter på utbetalte tilskuddsmidler (om lag 15 mill. kroner).

Det er inntektsført 38 mill. kroner fra Avinor AS som gjelder en voldgiftssak i tilknytning til Fornebu.

Det er innbetalt 30 mill. kroner knyttet til vederlag for laksekonsesjoner. Dette er et etterslep fra tildelingsrunden i 2003, hvor inntektene først er regnskapsført i 2004.

Samlet sett foreslås bevilgningen under kapittel 5309 Tilfeldige inntekter redusert med om lag 500 mill. kroner til 429,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.15 Kap. 5341 Avdrag på utestående fordringer

POST 91 ALMINNELIGE FORDRINGER

Sammendrag

Bevilgningen dekker en rekke mindre tilbakebetalinger som det ikke er hensiktsmessig å budsjettere på egne kapitler og tilbakebetalinger som skulle vært innbetalt i tidligere budsjettår. Nivået på bevilgningen kan derfor variere sterkt mellom de enkelte budsjettår og er dermed vanskelig å anslå. Som følge av at det bare er regnskapsført 0,2 mill. kroner på denne posten i årets tre første kvartaler, foreslås bevilgningen redusert med 13,7 mill. kroner til 5,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.16 Kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift

POST 30 AVSKRIVNINGER

Sammendrag

Avskrivninger fra forvaltningsbedriftenes driftsbudsjett inntektsføres på denne posten. Foreslått revisjon av Statens Pensjonskasse, NVE anlegg og Statsbyggs driftsbudsjett innebærer at bevilgningen bør reduseres med 64,4 mill. kroner, jf. Moderniseringsdepartementets proposisjon (St.prp. nr. 25 (2004-2005)) og Olje- og energidepartementets proposisjon (St.prp. nr. 17 (2004-2005)) om endringer av bevilgninger på statsbudsjettet 2004 samt omtale av kapittel 2445 Statsbygg i denne proposisjonen. Posten foreslås derfor redusert med 64,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.17 Kap. 5584 Andre avgifter

POST 70 ETTERSLEP, UTGÅTTE AVGIFTER

Sammendrag

På denne posten føres alle inntekter og utgifter knyttet til utgåtte avgifter på toll- og avgiftsetatens område, jf. St.prp. nr. 34 (2003-2004). Det foreslås bevilget 2,35 mill. kroner under post 70 Etterslep, utgåtte avgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.18 Kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift

POST 80 RENTER AV STATENS FASTE KAPITAL

Sammendrag

Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene føres på denne posten. Foreslått revisjon av Statens Pensjonskasse, NVE anlegg og Statsbyggs driftsbudsjett innebærer at bevilgningen bør reduseres med 0,6 mill. kroner, jf. Moderniseringsdepartementets proposisjon (St.prp. nr. 25 (2004-2005)) og Olje- og energidepartementets proposisjon (St.prp. nr. 17 (2004-2005)) om endringer av bevilgninger på statsbudsjettet 2004 samt omtale av kapittel 2445 Statsbygg i denne proposisjonen. Posten foreslås derfor redusert med 0,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3.19 Kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer

POST 81 AV VERDIPAPIRER OG BANKINNSKULD I UTENLANDSK VALUTA

Sammendrag

Posten omfatter blant annet renter på statens bankinnskudd til bruk for utenriksstasjonene. Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 5605 post 81 med 4 mill. kroner på bakgrunn av nye regnskapsanslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 82 AV INNENLANDSKE VERDIPAPIRER

Sammendrag

Posten omfatter i hovedsak renteinntekter som staten mottar på sin egenbeholdning av statspapirer, jf. St.prp. nr. 63 (2003-2004) og Innst. S. nr. 250 (2003-2004). Staten vil 1. desember 2004 overta eierskapet til porteføljen med statspapirer som Norges Bank benytter for markedspleieformål. Disse papirene vil da inngå i egenbeholdningen. Markedspleieporteføljen var pr. 30. september 2004 på om lag 22 mrd. kroner, og vil bli overdratt til markedskurs på overdragelsestidspunktet.

For å gi et riktigere bilde av de årlige renteinntektene på denne egenbeholdningen, og dermed av statens årlige netto finansieringskostnader, vil over-/underkurs føres etter samme prinsipper som for statens gjeld, jf. St.prp. nr. 1 (2004-2005). Det vil si at over-/underkurs avsettes mot en balansekonto i statsregnskapet på overdragelsestidspunktet og utgifts-/inntektsføres over obligasjonenes gjenværende løpetid.

Oppgjørsbeløpet vil inneholde både en komponent knyttet til kurs og en komponent knyttet til påløpt rente. Det siste er kompensasjon for at staten på terminato vil motta kupongrenten for hele inneværende terminperiode. I tråd med prinsippene for føring av renteutgifter på statens gjeld, vil påløpt rente ved kjøp av obligasjoner til egenbeholdningen føres som utgift på kap. 5605 post 82 på kjøpstidspunktet, mens rente-

beløpet for hele terminperioden føres som inntekt på samme post på termindato.

Overdragelsen av markedsporteføljen fra Norges Bank til staten vil skje senere i 2004 enn tidligere lagt til grunn. Det bidrar til at renteinntektene fra denne porteføljen i 2004 blir mindre, samtidig som utbetaling av påløpt rente blir betydelig større. Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 5605 post 82 med 402 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 83 AV ALMINNELIGE FORDRINGER

Sammendrag

Posten omfatter renteinntekter på statens regnskapsføreres innskudd i Norges Bank og andre steder, utlån som forvaltes av Finansdepartementet og andre departementer og renteinntekter av likviditetslån til industrien som forvaltes av Innovasjon Norge. Det foreslås at bevilgningen under kap. 5605 post 83 reduseres med 30 mill. kroner på bakgrunn av nye regnskapsanslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 86 AV STATSKASSENS FOLIOKONTO I NORGES BANK

Sammendrag

Statens kontantbeholdning varierer gjennom året i takt med løpende inntekter og utgifter for staten. Statens kontantbeholdning må også sees i sammenheng med likviditetsstyringen i pengepolitikken og statens låneopptak. Statens finansieringsbehov dekkes dels ved trekk på kontantbeholdningen og dels ved låneopptak innenlands. Innskuddene i Norges Bank forrentes til en rente som beregnes på bakgrunn av renten banken får på sine fordringer, som i stor grad består av valuta-reservene. Statens innskudd forrentes for tiden med 2,25 pst. pr. år.

Den gjennomsnittlige rentesatsen for 2004 vil bli lavere enn tidligere lagt til grunn. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 5605 post 86 med 406 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 88 AV UTLÅN UNDER OPPTREKK

Sammendrag

I 2002 ble det opprettet en låneordning for de regionale helseforetakene og for Svinesundsforbindelsen AS for opptak av lån i statskassen til investeringsformål. Det skal ikke betales renter i den perioden lånene trekkes opp. Rentene skal i stedet kapitaliseres og tillegges lånene gjennom en egen lånebevilgning for opptrekksrenter under de respektive departementene. Kap. 5605 post 88 er den motsvarende inntektsposten. Som

følge av endringer i anslagene på kap. 732 post 91 og kap. 1322 post 92 foreslås bevilgningen under kap. 5605 post 88 redusert med 67,5 mill. kroner.

Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner

I tråd med Budsjett-innst. S. nr. 6 (2003-2004) er kompensasjon til frivillige organisasjoner for merutgifter i 2003 som følge av merverdiavgiftsreformen tildelt med utgangspunkt i en sjablon. Sjablonen er utviklet av Institutt for samfunnsforskning i et samarbeid med, og på oppdrag fra, Frivillighetens samarbeidsorgan, som forvalter ordningen i 2004.

Det framgår av St.prp. nr. 1 (2004-2005) Kultur- og kirke departementet at den etterskuddsvise ordningen for tildeling av merverdiavgiftskompensasjon for 2004 vil baseres på samme retningslinjer som for 2003. På bakgrunn av usikkerhet som har oppstått rundt tildelingen i 2004 for merverdiavgiftskompensasjon i 2003, ser Regjeringen behov for en nærmere gjennomgang av ordningen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2005 med eventuelle forslag som sikrer at intensjonene med ordningen blir ivaretatt. I denne sammenheng vises det også til avtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet om statsbudsjettet for 2005.

3.4 Statens petroleumsfond

3.4.1 Kap. 2800 Statens petroleumsfond (jf. kap. 5800)

POST 50 OVERFØRING TIL FONDET

Sammendrag

I saldert budsjett for 2004 ble det under kapittel 2800 post 50 bevilget 143 473 mill. kroner. Grunnlaget for overføringen er statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet. Bevilgningen foreslås endret i denne proposisjonen slik at samlet bevilgning under kapittel 2800 post 50 blir 208 289 mill. kroner. Overføringen til Statens petroleumsfond vil først bli fastsatt endelig i forbindelse med avleggelsen av regnskapet for 2004, basert på regnskapsførte inntekter fra petroleumsvirksomhet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

POST 90 FINANSPOSTER OVERFØRT TIL FONDET

Sammendrag

Ifølge petroleumsfondsloven inkluderes salgsinntekter for staten ved salg av aksjer i Statoil i Petroleumsfondets inntekter. Brutto inntekter til staten fra salg av Statoil-aksjer i 2004 utgjør 9 858,6 mill. kroner som foreslås bevilget under kap. 2800 post 90 Finansposter overført til fondet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.4.2 Kap. 5800 Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800)

POST 50 OVERFØRING FRA FONDET

Sammendrag

Under kapittel 5800 ble det i fjor høst som overføring fra Statens petroleumsfond bevilget 67 752 mill. kroner for å dekke det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet. Nysaldert budsjett viser nå et oljekorrigert underskudd på 80 648 mill. kroner. Det foreslås at det tilbakeføres nok midler til å dekke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet i nysaldert budsjett for 2004. Samlet sett foreslås derfor overføringen fra Statens petroleumsfond økt med 12 896 mill. kroner i denne proposisjonen, til 80 648 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at det etter at proposisjonen er lagt frem, ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 54 (2004-2005) fra familie-, kultur og administrasjonskomiteen, er redusert 2,1 mill. kroner under kap. 1582 post 30 som følger av en inkurie i St.prp. nr. 23 (2004-

2005). Komiteen foreslår derfor å redusere kap. 5800 post 50 med 2,1 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, viser til behandlingen av Innst. S. nr. 42 (2004-2005) om "Prosjekt 46664 Tromsø" og til merknad under avsnitt 3.3.8 over, og foreslår å øke kap. 5800 post 50 med 6 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til sitt forslag i kapittel 4 om å bevilge 75 mill. kroner til tiltak for å bedre situasjonen i Finnmark. Flertallet foreslår at dette dekkes inn ved økt bevilgning fra kap. 5800 post 50. På denne bakgrunn foreslår flertallet å øke kap. 5800 post 50 med 6 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800)	
	50	Overføring fra fondet, forhøyes med	12 974 900 000
		fra kr 67 752 000 000 til kr 80 726 900 000"	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til sitt forslag i kapittel 4 om å bevilge 150 mill. kroner til en tiltaksplan for kyst-Finnmark. Konsekvensene av dette forslaget er at kap. 5800 post 50 øker med 150 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser videre til sine respektive merknader under avsnittene 3.1.1. og 3.2.2 over, hvor konsekvensen er at kap. 5800 post 50 øker med 1,2 mrd. kroner utover Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800)	
	50	Overføring fra fondet, forhøyes med	14 172 000 000
		fra kr 67 752 000 000 til kr 81 929 000 000"	

3.5 Statens finansieringsbehov

3.5.1 Kap. 5999 Statslånemidler

POST 90 LÅN

Sammendrag

Bevilgningen knyttet til statslånemidler er en saldering av statsbudsjettets inntekter og utgifter inkludert lånetransaksjoner. Bevilgningen motsvarer dermed statsbudsjettets brutto finansieringsbehov. Ved at nysaldert budsjett viser et samlet brutto finansieringsbehov på 44 263 mill. kroner foreslås samme beløp bevilget på kapittel 5999.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4. ANDRE MERKNADER OG FORSLAG FREMMET UNDER KOMITEENS BEHANDLING

4.1 Tiltak for ny sysselsetting i Kyst-Finnmark

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at Regjeringen har tatt initiativ overfor Finnmark fylkeskommune for å drøfte tiltak som kan gi en bedring av situasjonen med hensyn til å skape nye arbeidsplasser i Vardø og andre lokalsamfunn i Finnmark som er i en tilsvarende situasjon. Flertallet foreslår derfor at det bevilges 75 mill. kroner til kap. 552 post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling, *kan overføres*, og at dette dekkes

inn ved en tilsvarende justering av kap. 5800 post 50. Midlene skal disponeres av departementet og kunne gå til regionale og lokale myndigheter, virkemiddelaktø-

rer eller statlige sektormyndigheter. Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , økes med	75 000 000"

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at Finnmark har store muligheter for å utvikle ny næringsvirksomhet. Fylket ligger rett ved Barentshavet med sine rike fiskeressurser. Fylket har stort potensiale for reiseliv. I tillegg grenser fylket til Russland, som har et stort og økende marked. Fylkestinget i Finnmark har vedtatt at visjonen for fylket er "Finnmark - der drømmer blir virkelighet".

Disse medlemmer vil imidlertid peke på at situasjonen langs kysten av Finnmark er alvorlig. Sommeren 2003 sendte fylkesmannen i Finnmark en særskilt melding til statsministeren om at 40 pst. av fiskeindustrien i Finnmark og en rekke oppdrettsanlegg var gått konkurs eller hadde innstilt driften i det forutgående året. Rundt 1 000 arbeidsplasser i fiskeindustrien var gått tapt.

Disse medlemmer vil påpeke at til tross for virkemidlene i tiltakssonen for Nord-Troms og Finnmark, har 8 av kystkommunene i Finnmark hatt en nedgang i folketallet på over 25 pst. de siste 20 år. Nærings- og sysselsettingssituasjonen kan antas å forsterke nedgangen i folketallet. Disse medlemmer vil vise til at Fylkesmannen skrev at det er:

"grunn til å frykte at bunnen faller ut av mange lokalsamfunn, og at bosettingsmønsteret langs Finnmarks-kysten kan være i ferd med å endres radikalt. Dersom det er et mål å stoppe den ukontrollerte utviklingen vi i dag opplever i fylket, er det derfor nødvendig at sentrale myndigheter griper inn med tiltak."

Disse medlemmer konstaterer at situasjonen langs deler av Finnmarkskysten siden dette er ytterligere forverret. I Vardø, Gamvik og Hasvik kommune har hjørnesteinsbedriftene stått stille i flere år. Langtidsvirkningene gir nå alvorlige utslag for befolknin-gen og for lokalsamfunnene.

Disse medlemmer mener at det er et overordnet mål å sikre hovedtrekkene i bosettingsmønsteret. Dette er også grunnleggende viktig for - som Fylkesmannen skriver - "utnytting av de ressurser kystsonen og de nære havområdene representerer og i forhold til de strategiske hensyn slik bosetting ivaretar".

Etter disse medlemmers vurderinger er det derfor nødvendig med tiltak som raskt kan bidra til ny næringsaktivitet i de kystsamfunnene hvor aktiviteten ligger nede. Det må derfor umiddelbart settes i verk tiltak rettet inn mot Vardø, Gamvik og Hasvik kommune.

Kystområdene i Finnmark har imidlertid hatt store problemer i næringslivet og sterk tilbakegang i folketallet over lang tid. Det er derfor generelt behov for til-

tak som kan skape mer stabil og mer variert sysselsetting i kystkommunene, og som kan gjøre samfunnene bedre rustet til å møte framtidige utfordringer.

For å få i gang ny næringsaktivitet, skape arbeidsplasser og sikre bosettingen mener disse medlemmer at følgende tiltak må iverksettes:

– Råstoff til fiskeforedling

Tråltilknytning

Med sin nærhet til noen av verdens rikeste fiskefelt, er mye av næringsvirksomheten i Finnmark naturlig basert på fisk. Hjørnesteinsbedriftene i kystsamfunnene er basert på fisk og de konkursrammede anleggene i Vardø og Mehamn er basert på fisk. Det er gjort en rekke forsøk på å få inn nye investorer uten å lykkes. For å få nye investorer synes det å være en forutsetning at anleggene har tilgang på råstoff utover det som kommer fra den lokale kystflåten. Trålråstoff er sentralt for å skape jevn aktivitet over året.

Eierskap til trålere

West Fish-Aarsether og Nordic Sea Holding, som eier eller kontrollerer nesten alle trålerne som har leveringsplikt til Øst-Finnmark - kommunene Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Båtsfjord, Vardø, Vadsø og Sør-Varanger - er lagt ut for salg. På grunn av konkurser i industrianlegg er det ulike eiere til flåten og industrianleggene. Det er avgjørende at landanleggene sikres disse trålleveransene. Dette kan blant annet skje ved at det etableres et selskap for å overta trålerne som nettopp har til formål å sikre trålleveransene. Sentrale myndigheter bør se positivt på initiativ for å sikre lokal tilknytning for trålerne.

Leveringsplikt

Dersom andre næringsaktører overtar eierskapet til trålerne må bindingene til lokalsamfunnene styrkes. Fiskeri- og kystdepartementet skal godkjenne eierskifte, og kan sette vilkår. Fiskeri- og kystdepartementet bør da som forutsetning for godkjenning presisere leveringsplikten til den enkelte kommune. Det foreligger en presis leveringsplikt til Mehamn. Forpliktelsene til Vardø er mindre presise. En av trålkonsesjonene har for eksempel leveringsplikt i Vardø kommune, men rederiet har benyttet muligheten til å ta fartøyet ut av fiske som følge av enhetsvotesystemet. Leveringsplikten må da presiseres. Tilsvarende har 4 av trålerne en

ikke presisert leveringsplikt til Vardø, Båtsfjord og Kjøllefjord. Fiskeri- og kystdepartementet bør fastsette en presis leveringsplikt til den enkelte kommune, og håndheve leveringsplikten.

Distriktskvote

Etter saltvannsfiskeoven har Fiskeri- og kystdepartementet hjemmel til å bestemme at en andel av den nasjonale kvoten skal leveres for tilvirking et bestemt sted. For å gjøre ny etablering mer attraktivt bør Fiskeri- og kystdepartementet vurdere å bruke distriktskvote som virkemiddel for en periode.

Nye konsesjoner

Dersom de to forutgående punkter ikke gir den nødvendige råstoffsikkerhet må Fiskeri- og kystdepartementet vurdere om situasjonen er så særskilt at det bør gis nye konsesjoner.

EØS-havner

Det forutsettes at de utpekte havnene for mottak av fisk i transitt forberedes for slike internasjonale mottak blant annet ved at nødvendige veterinære tilbud er etablert.

Oppdrett

Det må målrettet legges til rette for å utvikle torskeoppdrett langs kysten av Finnmark. Det må legges til rette for utvikling av lakseoppdrettsnæringen blant annet ved å ta i bruk tidligere utlyste, men ikke tildelte, konsesjoner.

- *Etablering av aktivitet utenom fiskerinæringen*
Samfunnene på Finnmarkskysten er svært sårbare som følge av sin ensidige avhengighet av fiskerinæringen. Det vil være svært ønskelig å få til etableringer av annen virksomhet som kan gi et bredere fundament. Nasjonale myndigheter bør bidra til det. Innovasjon Norge må i samarbeid med fylkeskommunen og kommunene utvikle et eget prosjekt for etablering av ikke-fiskeribaserte arbeidsplasser i de rammede fiskerisamfunnene.

Det må blant annet vurderes hvordan reiselivsnæringen kan utvikles i kystområdene: Det antas at en fjerdedel av verdens uoppdagede petroleumsressurser finnes her. Det må vurderes hvordan utvikling av petroleumsvirksomhet kan bidra til aktivitet også i kystkommunene i Øst-Finnmark.

For å legge til rette for ny næringsvirksomhet må staten medvirke til at en også i Finnmark når det nasjonale målet om at alle husstander skal sikres tilbud om bredbånd innen 2007. Finnmark er det eneste fylket i landet uten transportnett. Det er ikke markedsmessig grunnlag for en slik utbygging. Et slikt nett vil imidlertid være en forutsetning for utvikling av kunnskapsbasert virksomhet i kystområdene.

- *Støtte til nyetablering*
Både for å få ny fiskeribasert aktivitet i de konkurrammede anleggene og for å stimulere etablering

av annen virksomhet må det legges til rette stimulerende rammebetingelser.

- *Utleie av industrianlegg*
Det må holdes åpent for at SIVA kan stå som eier av industribygg.
- *Investeringstilskudd*
Det må holdes åpent for å gi investeringstilskudd av nødvendig omfang innenfor gjeldende maksimalsats. Dette kan gjøre det nødvendig å styrke de rammer fylkeskommunen har til disposisjon.
- *Tilskudd til omstilling og kompetanse*
Årsaken til konkursene i fiskeindustrien er at næringen er stilt overfor betydelige strukturelle utfordringer hvor tidligere produkter har vanskelig for å nå fram i den internasjonale konkurransen. Produksjonen må derfor endres i forhold til tidligere planer. Det må holdes åpent for offentlig støtte til omstillinger, utvikling av nye produktvarianter og oppbygging av kompetanse. Behovet for denne type støtte vil selvsagt også være stort dersom det etableres virksomhet i nye bransjer.
- *Kompetanse*
For å gjøre kystsamfunnene bedre rustet til å utvikle ny næringsvirksomhet og bedre rustet til å møte et løpende behov for omstilling, må det satses systematisk på oppbygging av kompetanse. Videreføring av fylkets særskilte desentraliserte videregående opplæringstilbud er viktig i denne sammenheng.
Samtidig må det legges til rette for utvikling av desentraliserte høgere opplæringstilbud. Dette kan blant annet skje ved at de høgere utdanningsinstitusjonene i landsdelen utvikler et samarbeid med fylkets to videregående skoler med fiskerifag. Det må her kunne gis desentraliserte høgere utdanningstilbud både i fiskerifag og i andre fag som kan ha betydning for å utvikle arbeidsplassene på kysten.
I tråd med tidligere signaler fra fiskeriministeren må det vurderes å utvikle en statlig finansiert produktutviklingsenhet ved den tidligere Statens fagskole for fiskeindustri, som nå inngår i Vardø videregående skole.
- *Statlige arbeidsplasser*
Den nåværende og forrige regjeringen har vært enige om å legge nye statlige arbeidsplasser til Vardø. Deler av Arbeidstilsynets lønnsgarantisaksjon og det nye Kontoret for voldsoffererstatning er lagt til Vardø. Det skal nå vurderes hvordan etableringene skal utvikles. Regjeringen bør i denne sammenheng vurdere å tilføre ytterligere oppgaver til de etablerte kontorene og å tilføre nye oppgaver til Vardø.
Det bør legges til grunn at det ikke foretas nedlegging av statlige funksjoner i de rammede lokalsamfunn.

- *Midlertidige sysselsettingstiltak*
For raskt å gi arbeidsledige arbeid må det på alle berørte steder settes i verk program for ekstraordinære sysselsettingstiltak. Tiltakene bør utformes slik at de samtidig bidrar til opprusting av lokalsamfunnene.
- *Bistand til kommunene*
Langvarig arbeidsledighet har ført til betydelige utfordringer. Det må vurderes om Fylkesmannen kan tilføre kommunene nødvendig kompetanse til å håndtere utfordringene.
- *Iverksetting*
Tiltakene må iverksettes i et systematisk samarbeid mellom kommunene, fylkeskommunen, Innovasjon Norge, Fiskeri- og kystdepartementet og andre berørte departementer. Som regional utviklingsaktør forutsettes fylkeskommunen å lede omstillingsarbeidet. Det forutsettes at det i første omgang gis fokus på å få i gang nye arbeidsplasser i Vardø, Gamvik og Hasvik. Dernest at det iverksettes en systematisk satsing for utvikling i kystkommunene.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at flere lokalsamfunn på Finnmarkskysten er rammet av krise og høy arbeidsløshet. Disse medlemmer mener det er nødvendig å gå inn med en særskilt statlig satsing for å avhjelpe kortsiktige utfordringer for individer og lokalsamfunn og møte langsiktige utfordringer om næringsutvikling og sysselsetting.

Samtidig er forholdene i Kyst-Finnmark et tegn på en feilslått fiskeripolitikk og mangelen på næringspolitikk. Disse medlemmer vil derfor fokusere på helheten i fiskeripolitikken og tiltak som vil komme hele kysten til gode. Det er ikke bare kommuner i tiltakssonen som sliter som følge av en feilslått politikk. Dette var også noe av bakgrunnen for at disse medlemmer foreslo en egen distriktskommisjon.

Disse medlemmer vil bevilge 150 mill. kroner som skal forvaltes av Finnmark fylkeskommune som regional utviklingsaktør, i partnerskap med andre offentlige og private aktører.

Samtidig er det nødvendig med en aktiv statlig politikk, blant annet en samordning på tvers av departementene for å bidra til å løse spesielle utfordringer for regionen. Vardø spesielt har mistet mange statlige arbeidsplasser. Disse medlemmer vil ha en gjennomgang av mulighetene for å etablere nye statlige arbeidsplasser i Vardø. Fagmiljøet knyttet til den nye trafikksentralen for Nord-Norge kan være et utgangspunkt for ny statlig virksomhet.

Disse medlemmer vil understreke hvor viktig det er at Stortinget støtter opp om fylkeskommunens egen utviklingsstrategi og vil derfor vise til brev fra fylkesordføreren i Finnmark til kommunal- og regionalminister Erna Solberg. Av brevet framgår det at fylkeskommunen og Innovasjon Norge har under utvikling

en rekke prosjekter og tiltak for nyskaping og næringsutvikling.

Noen av prosjektene der Finnmark fylkeskommune ønsker en aktiv, statlig politikk og medvirkning er disse:

- Verdiskapingsprogram for fisk: Det er av stor betydning for Finnmark og resten av kysten å få til en planmessig omstilling og utvikling av en bærekraftig fiskerinæring med basis i nærhet til ressursene.
- Å gi Finnmark tillatelse til å gjøre forsøk med regionalt ressurselskap samt bidra med kvoter til selskapet med utgangspunkt i de rettigheter Finnmarks befolkning har til fisket på kysten og i fjordene i fylket.
- Ny fiskeriforvaltning og leveringsplikt i regionen.
- Støtte til transportnett for bredbånd til en framtidsetta standard.
- Avklaring om staten ved SIVA kan gå inn i en industriparkutvikling på Svartneset.
- At Innovasjon Norge bidrar til realisering av turistbedrifter og attraksjoner i Vardø og Kyst-Finnmark.
- Opplæring, utdanning på alle nivå og kvalifisering for nye jobber: Her er det viktig at et samspill mellom statlige etater, kommuner og fylkeskommune fungerer godt. Det må vurderes unntak for regelverket i Aetat for å kunne tilby arbeidsledige kompetanseheving og dagpenger utover 2. årsperioden (slik det ble gjort under omstillingen i Mo i Rana).
- Det vises også til vedtak i Finnmark fylkesting 8. desember 2004 om strategi for utbygging av vindkraft i fylket: Finnmark har gode forutsetninger for å bli et senter for fornybar energi med tilknyttet kompetanse og teknologiutvikling. Manglende overføringsnett for kraft er en flaskehals for satsing på vindkraft i Finnmark og en bør derfor vurdere en utbygging av ny kraftoverføringslinje fra Balsfjord til Varanger og forbindelser til nabolandene i øst.

Disse medlemmer vil vise til at en virkelig langsiktig løsning for kystsamfunnene handler om satsing på nyskaping og omlegging av fiskeripolitikken.

Fiskeripolitikk handler for det første om å forvalte ressursene bærekraftig ut fra målet om maksimalt langtidsutbytte. Det må derfor settes inn tiltak mot ulike former for økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet i fiskerinæringa. Disse medlemmer vil også vise til at kongekrabben er en introdusert art og bør utrykkes fra våre farvann. Fritt fiske på kongekrabbe vil også være et positivt bidrag til kystflåten i Finnmark. Når det gjelder struktur, vil disse medlemmer satse på kystflåten. Fabrikkrålflåten bør fases ut av norske fiskerier og leveringsplikten til trålerne må håndheves. Hva gjelder fiskeindustrien, så vil disse medlemmer peke på at små og mellomstore anlegg er mest fleksible, og undersøkelser viser at disse har best lønnsomhet. Sosialistisk Venstreparti har støttet en

statlig garantiordning for fiskeindustrien. Disse medlemmer fremmet forslag og fikk tilslutning fra et enstemmig storting om å vurdere etablering av et verdiskapingsprogram for fiskerinæringa. Fokus på kvalitet, nisjeproduksjon, satsing på bi- og bioprodukter og fokus på innenlandsmarkedet kan i et slikt program bli strategier for utvikling og nyskaping i fiskerinæringa. Et verdiskapingsprogram bør ikke bare fokusere på foredlingsleddet, men ha mest mulig helhetlig perspektiv på produksjonen, for å utvikle alle ledd i næringen.

Disse medlemmer viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett for 2005 der en har foreslått å øke satsingen på regional utvikling med 240 mill. kroner. Det ble også lagt inn 650 mill. kroner til ulike programmer innenfor Innovasjon Norge og 1,3 mrd. kroner til økt satsing på forskning.

Disse medlemmer viser videre til at den nasjonale Distriktskommisjonen ble opprettet etter et initiativ fra Sosialistisk Venstreparti. Kommisjonen la fram sin innstilling i høst, og disse medlemmer støtter kommisjonens forslag om at nye statlige arbeidsplasser som en hovedregel skal etableres utenfor Oslo-regionen.

Disse medlemmer tok også initiativ til etableringen av de regionale såkornfondene rettet mot næringssvake områder, og kjempet for å bevare ordningen med et særskilt tilskudd til nærbutikker. 95 butikker har fått slik støtte i 2004, 21 av disse i Finnmark.

Disse medlemmer vil videre understreke at reiselivsnæringen er ei vekstnæring med store muligheter i Finnmark. Det vises til disse medlemmers forslag i alternativt statsbudsjett om å etablere et program for grønt reiseliv, basert på bruk, vern og opplevelse av en enestående natur. I denne sammenheng viser disse medlemmer til at Vardø er Finnmarks tusenårssted og har viktige attraksjoner og kultursatsinger som Pomorfestivalen og aktiviteter rundt historien om hekseprosessene.

Disse medlemmer har også fremmet et forslag til satsing på entreprenørskap i skolen, og at det vil være mulig å gjennomføre pilotprosjekter eller program i Finnmark.

Disse medlemmer vil bevilge 150 mill. kroner for å iverksette tiltak for sysselsetting i Kyst-Finnmark. Bevilgningene forutsettes brukt av Finnmark fylkeskommune som regional utviklingsaktør, i partnerskap med andre offentlige og private aktører som Innovasjon Norge, SIVA, Aetat, kommunene, næringssselskap og evt. andre.

"I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
551	65	Regional utvikling og nyskaping: (NY) Aksjonsplan for Kyst-Finnmark, <i>kan overføres</i> , bevilges med	150 000 000"

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet 8. desember 2004 la fram Dokument nr. 8:30 (2004-2005) med følgende forslag for å sikre og skape nye arbeidsplasser i marin sektor i Finnmark:

- "1. Alle fartøygrupper som fisker i norsk fiskerisone i Barentshavet skal levere minst 20 pst. av sin kvote til fiskeindustrien i Finnmark, Troms eller Nordland til markedspris.
2. Det etableres et kapitalfond som skal bidra til langsiktig omstilling av fiskeindustrien for å skape arbeidsplasser i Finnmark.
3. Regjeringen utreder forslag som kan gi industrien jevnere råstofftilgang, herunder endret regulering gjennom endring av kvoteåret. Det bør også utredes å innføre skatteincentiv som kan stimulere partene til å inngå likeverdige avtaler om jevnere råstoffleveranser.
4. Det opprettes et verdiskapingsfond for fersk fisk.
5. Ressursene til marin FOU økes.
6. Ordningen med å betale en avgift på konsesjon for oppdrett avvikles og erstattes med en arealavgift til den kommune hvor et anlegg etableres.
7. Det innføres en egen ungdomskvote for å lette rekruttering til fiskerinæringen."

Dette medlem viser til at disse forslagene vil komme til behandling i Stortinget på nyåret.

Dette medlem viser videre til den store betydning tiltakszonen for Nord-Troms og Finnmark har for disse områdene, noe som ble grundig dokumentert i St.meld. nr. 8 (2003-2004). I forbindelse med behandlingen av denne meldingen fremmet Senterpartiet flere forslag til forbedringer i virkemiddelapparatet.

Dette medlem vil understreke at kommunesektoren er viktigere i Finnmark enn andre steder. Små samfunn og lange avstander gjør at en må ha et mer robust offentlig tjenestetilbud. Stram kommuneøkonomi får dermed tydeligere konsekvenser i Finnmark enn i andre deler av landet. For eksempel har Hasvik kommune 1 100 innbyggere og kommunen sysselsetter 120 personer. Derfor ville en bedring i de økonomiske rammer for kommunesektoren samt full kompensasjon for skattesvikten i kommunesektoren, slik Senterpartiet har foreslått, hatt stor betydning for kommunene i Finnmark.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet vil bevilge 150 mill. kroner til å iverksette tiltak for ny sysselsetting i kyst-Finnmark, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

4.2 Pionerdykkere i Nordsjøen

Komiteen viser til samrøystes stortingsvedtak i samband med Revidert nasjonalbudsjett 2004 om å løyve 2 mill. kroner over kap. 646 til dokumenterte utgifter til Nordsjødykkeralliansen og einskildpersonar som hadde medverka til at pionerdykkarane sin innsats vart sett på dagsorden, jf. vedtak i Innst. S. nr. 37 (2003-2004).

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre, viser vidare til at det er sett fram krav tilsvarende om lag 18 mill. kroner som seinare er redusert til om lag 10,5 mill. kroner.

Fleirtalet viser til merknader og forslag frå desse partia i Innst. S. nr. 77 (2004-2005) og at departementet med bakgrunn i vurderingane frå Stiftelsen Kontakttelefonen skal utbetale 10,5 mill. kroner. Fleirtalet

meiner at det såleis er behov for å stille inntil 8,5 mill. kroner til disposisjon. Beløpet må sparast inn under andre utgiftspostar.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at ved behandling av St.prp. nr. 20 (2004-2005) gikk komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti inn for at kap. 646 Pionerdykkere i Nordsjøen post 71 Tilskudd til Nordsjødykkeralliansen mv., *kan overføres*, forhøyes med 5,9 mill. kroner til 7,9 mill. kroner. Det er forutsetningen at tilsvarende beløp spares inn under annen utgiftspost. Disse medlemmer foreslår at bevilgningen under kap. 620. Utredningsvirksomhet, forskning m.m. post 21 Spesielle driftsutgifter reduseres med kr 5 900 000 fra kr 69 543 000 til kr 63 643 000.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
620	21	Utredningsvirksomhet, forskning m.m. Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 69 543 000 til kr 63 643 000"	5 900 000

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og

Kystpartiet, viser videre til forslag under avsnitt 3.3.8 om innsparing under kap. 2309 Tilfeldige utgifter.

5. NY SALDERING AV STATSBUJSJETTET MEDREGNET FOLKETRYGDEN FOR 2004

Tabell 5.1 Statsbudsjettets inntekter og utgifter, eksklusiv lånetransaksjoner i 2004 (mill. kroner)

	Saldert budsjett 2004	Forslag til nysaldert budsjett 2004 i St.prp. nr. 31	Endringer under Stortingets behandling	Nysaldert budsjett 2004
1. Statsbudsjettets stilling				
A Statsbudsjettets inntekter i alt	698 133	752 143		752 143
A1 Inntekter fra Petroleumsfondet	164 533	228 742		228 742
A2 Inntekter utenom Petroleumsfondet	533 600	523 401		523 401
B Statsbudsjettets utgifter i alt	622 412	624 502	79	624 581
B1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	21 060	20 453		20 453
B2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	601 352	604 049	79	604 128
Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A2-B2)	-67 752	-80 648	79	-80 727
+ Overført fra Statens petroleumsfond (5800/50)	67 752	80 648	79	80 727
= Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner	0	0		0
2. Statens petroleumsfond				
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A1-B1), overføres til Statens petroleumsfond (2800/50)	143 473	208 289		208 289
- Overført til statsbudsjettet (5800/50)	67 752	80 648	79	80 727
+ Renteinntekter og utbytte i fondet mv.	27 500	34 700		34 700
= Overskudd i Statens petroleumsfond	103 221	162 341	79	162 262
3. Statsbudsjettet og Statens petroleumsfond samlet				
Overskudd	103 221	162 341	79	162 262

Tabell 5.2 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov i 2004 (mill. kroner)

	Saldert budsjett 2004	Nysaldert budsjett 2004 i St.prp. nr. 31	Endringer under Stortingets behandling	Nysaldert budsjett 2004
Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomheten				
Utlån, aksjetegning mv.	64 135	80 335	0	80 335
- Tilbakebetalinger	48 844	83 611		83 611
- Statsbudsjettets overskudd	0	0		0
= Netto finansieringsbehov	15 291	-3 276	0	-3 276
+ Gjeldsavdrag	42 993	47 539		47 539
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	58 284	44 263	0	44 263

Komiteen viser når det gjelder statsbudsjettets hovedtall for nysaldert budsjett 2004 til tabell 5.1 og 5.2 ovenfor.

Komiteen viser når det gjelder tabell 5.1 til at det etter at proposisjonen er lagt frem, ved Stortingets

behandling av Innst. S. nr. 54 (2004-2005) fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, er redusert 2,1 mill. kroner under kap. 1582 post 30 som følge av en inkurie i St.prp. nr. 23 (2004-2005), jf. punkt 3.4.2 i denne innstillingen.

6. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet:

Forslag 1

I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
551		Regional utvikling og nyskaping:	
	65	(NY) Aksjonsplan for Kyst-Finnmark, <i>kan overføres</i> , bevilges med	150 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	980 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	220 000 000
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800)	
	50	Overføring fra fondet, forhøyes med ..... fra kr 67 752 000 000 til kr 80 798 000 000	13 046 000 000

Forslag fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 2

I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 5 352 723 000 til kr 42 502 000	5 310 221 000

7. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran, og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 278 000 000 til kr 353 000 000	75 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571)	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 28 649 025 000 til kr 30 449 025 000	<u>1 800 000 000</u>
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 9 727 496 000 til kr 10 127 496 000	<u>400 000 000</u>
620		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 69 543 000 til kr 63 643 000	<u>5 900 000</u>
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 4 452 000 000 til kr 4 407 000 000	<u>45 000 000</u>
1600		Finansdepartementet (jf. kap. 4600)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 222 449 000 til kr 213 449 000	<u>9 000 000</u>
1618		Skatteetaten (jf. kap. 4618)	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1631 post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 3 161 919 000 til kr 3 171 919 000	<u>10 000 000</u>
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 77 000 000 til kr 80 000 000	<u>3 000 000</u>
1631		Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 4631)	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1618 post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 170 163 000 til kr 177 163 000	<u>7 000 000</u>
1634		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 165 015 000 til kr 184 115 000	<u>19 100 000</u>
1650		Statsgjeld, renter m.m.	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 14 000 000 til kr 15 000 000	<u>1 000 000</u>
	88	Renter og provisjon m.m. på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 3 000 000 til kr 2 630 000	<u>370 000</u>
	89	Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 19 260 000 000 til kr 17 945 100 000	<u>1 314 900 000</u>
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	97	Avdrag på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 256 900 000 til kr 252 950 000	<u>3 950 000</u>
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 5 352 723 000 til kr 33 902 000	<u>5 318 821 000</u>
2315		Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 244 643 000 til kr 0	<u>244 643 000</u>
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)	
	24	Driftsresultat:	
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-2 307 570 000
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	999 002 000
	3	Avskrivninger	407 202 000
	4	Renter av statens kapital	2 657 000
	5	Til investeringsformål	718 400 000
	6	Til reguleringsfondet	-284 293 000
		Sum	<u>-464 602 000</u>
2800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 5800)	
	50	Overføring til fondet, forhøyes med ..... fra kr 143 473 000 000 til kr 208 289 000 000	<u>64 816 000 000</u>
	90	(NY) Finansposter overført til fondet, bevilges med	<u>9 858 596 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
4602		Kredittilsynet (jf. kap. 1602)	
	1	Bidrag fra tilsynsenhetene, forhøyes med ..... fra kr 142 650 000 til kr 146 131 000	<u>3 481 000</u>
4618		Skatteetaten (jf. kap. 1618)	
	1	Utleggs- og tinglysingsgebyr (Namsmannen), forhøyes med ..... fra kr 19 000 000 til kr 27 000 000	<u>8 000 000</u>
	2	Andre inntekter, forhøyes med ..... fra kr 20 000 000 til kr 30 000 000	<u>10 000 000</u>
	5	Gebyr for utleggsforretninger, forhøyes med ..... fra kr 8 500 000 til kr 18 000 000	<u>9 500 000</u>
4631		Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 1631)	
	2	(NY) Andre inntekter, bevilges med	<u>5 000 000</u>
4634		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634)	
	2	Refusjoner, forhøyes med ..... fra kr 17 094 000 til kr 28 994 000	<u>11 900 000</u>
	81	Bøter, inndragninger, forhøyes med ..... fra kr 904 000 000 til kr 960 000 000	<u>56 000 000</u>
	82	Vegadministrasjonsgebyr, forhøyes med ..... fra kr 55 000 000 til kr 60 000 000	<u>5 000 000</u>
	84	Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m., forhøyes med ..... fra kr 110 000 000 til kr 115 000 000	<u>5 000 000</u>
	85	Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning, forhøyes med ..... fra kr 115 000 000 til kr 130 000 000	<u>15 000 000</u>
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, nedsettes med ..... fra kr 929 633 000 til kr 429 704 000	<u>499 929 000</u>
5341		Avdrag på utestående fordringer	
	91	Alminnelige fordringer, nedsettes med ..... fra kr 19 191 000 til kr 5 524 000	<u>13 667 000</u>
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2490)	
	30	Avskrivninger, nedsettes med ..... fra kr 503 584 000 til kr 439 225 000	<u>64 359 000</u>
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Toppskatt m.v., nedsettes med ..... fra kr 23 790 000 000 til kr 20 900 000 000	<u>2 890 000 000</u>
	72	Fellesskatt, nedsettes med ..... fra kr 108 835 000 000 til kr 97 200 000 000	<u>11 635 000 000</u>
5506		Avgift av arv og gaver:	
	70	Avgift, forhøyes med ..... fra kr 1 234 000 000 til kr 1 680 000 000	<u>446 000 000</u>
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum	
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt, forhøyes med ..... fra kr 30 700 000 000 til kr 42 900 000 000	<u>12 200 000 000</u>
	72	Særskatt på oljeinntekter, forhøyes med ..... fra kr 49 100 000 000 til kr 69 900 000 000	<u>20 800 000 000</u>
	73	Produksjonsavgift, forhøyes med ..... fra kr 400 000 000 til kr 700 000 000	<u>300 000 000</u>
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen	
	70	Avgift, nedsettes med ..... fra kr 3 600 000 000 til kr 3 300 000 000	<u>300 000 000</u>
5511		Tollinntekter	
	70	Toll, nedsettes med ..... fra kr 1 474 000 000 til kr 1 450 000 000	<u>24 000 000</u>
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter, forhøyes med ..... fra kr 12 000 000 til kr 56 000 000	<u>44 000 000</u>
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer mv.	
	70	Avgift, forhøyes med ..... fra kr 134 823 000 000 til kr 139 100 000 000	<u>4 277 000 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
5526		Avgift på alkohol	
	71	Produktavgift på brennevin, vin m.m., nedsettes med	124 000 000
		fra kr 5 444 000 000 til kr 5 320 000 000	
	72	Produktavgift på øl, forhøyes med	18 000 000
		fra kr 3 798 000 000 til kr 3 816 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer	
	70	Avgift, nedsettes med	711 000 000
		fra kr 7 561 000 000 til kr 6 850 000 000	
5536		Avgift på motorvogner m.m.	
	71	Engangsavgift på motorvogner m.m., forhøyes med	3 040 000 000
		fra kr 13 260 000 000 til kr 16 300 000 000	
	72	Årsavgift, forhøyes med	221 500 000
		fra kr 6 728 500 000 til kr 6 950 000 000	
	73	Vektårsavgift, nedsettes med	19 000 000
		fra kr 316 000 000 til kr 297 000 000	
	75	Omregistreringsavgift, forhøyes med	160 000 000
		fra kr 1 690 000 000 til kr 1 850 000 000	
	76	Avgift på bensin, nedsettes med	305 000 000
		fra kr 9 070 000 000 til kr 8 765 000 000	
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), forhøyes med	205 000 000
		fra kr 4 535 000 000 til kr 4 740 000 000	
5537		Avgifter på båter mv.	
	71	Avgift på båtmotorer, forhøyes med	41 000 000
		fra kr 169 000 000 til kr 210 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Forbruksavgift, nedsettes med	387 500 000
		fra kr 4 887 500 000 til kr 4 500 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Avgift på mineralolje, nedsettes med	206 000 000
		fra kr 886 000 000 til kr 680 000 000	
	71	Avgift på smøreolje, nedsettes med	1 000 000
		fra kr 86 000 000 til kr 85 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, nedsettes med	393 000 000
		fra kr 4 208 000 000 til kr 3 815 000 000	
	71	Svovelavgift, nedsettes med	18 000 000
		fra kr 103 000 000 til kr 85 000 000	
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall, nedsettes med	29 000 000
		fra kr 629 000 000 til kr 600 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	
	70	Trikloretan (TRI), forhøyes med	2 000 000
		fra kr 4 000 000 til kr 6 000 000	
5548		Miljøavgift på klimagasser	
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK), forhøyes med	72 000 000
		fra kr 63 000 000 til kr 135 000 000	
5555		Sjokolade- og sukkervareavgift	
	70	Avgift, nedsettes med	43 000 000
		fra kr 991 000 000 til kr 948 000 000	
5557		Avgift på sukker	
	70	Avgift, nedsettes med	48 000 000
		fra kr 258 000 000 til kr 210 000 000	
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje, nedsettes med	70 000 000
		fra kr 527 000 000 til kr 457 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Miljøavgift på kartong, nedsettes med ..... fra kr 19 000 000 til kr 18 000 000	1 000 000
	72	Miljøavgift på plast, nedsettes med ..... fra kr 77 000 000 til kr 55 000 000	22 000 000
	73	Miljøavgift på metall, nedsettes med ..... fra kr 86 000 000 til kr 63 000 000	23 000 000
	74	Miljøavgift på glass, nedsettes med ..... fra kr 82 000 000 til kr 37 000 000	45 000 000
5565		Dokumentavgift	
	70	Avgift, forhøyes med ..... fra kr 3 269 000 000 til kr 4 000 000 000	731 000 000
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	
	70	Inntekter fra telesektoren, forhøyes med ..... fra kr 117 000 000 til kr 129 000 000	12 000 000
5584		Andre avgifter	
	70	(NY) Etterslep, utgåtte avgifter, bevilges med	2 350 000
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2490)	
	80	Renter av statens faste kapital, nedsettes med ..... fra kr 8 511 000 til kr 7 935 000	576 000
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	
	81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta, nedsettes med ..... fra kr 5 000 000 til kr 1 000 000	4 000 000
	82	Av innenlandske verdipapirer, nedsettes med ..... fra kr 30 000 000 til kr -372 000 000	402 000 000
	83	Av alminnelige fordringer, nedsettes med ..... fra kr 130 000 000 til kr 100 000 000	30 000 000
	86	Av statskassens foliokonto i Norges Bank, nedsettes med ..... fra kr 2 400 000 000 til kr 1 994 000 000	406 000 000
	88	Av utlån under opptrekk, nedsettes med ..... fra kr 145 000 000 til kr 77 500 000	67 500 000
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, nedsettes med ..... fra kr 64 005 000 000 til kr 63 200 000 000	805 000 000
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med ..... fra kr 87 730 000 000 til kr 87 000 000 000	730 000 000
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800)	
	50	Overføring fra fondet, forhøyes med ..... fra kr 67 752 000 000 til kr 80 726 900 000	12 974 900 000
5999		Statslånemidler	
	90	Lån, nedsettes med ..... fra kr 58 284 000 000 til kr 44 263 000 000	14 021 000 000

II

Stortinget samtykker i at folketrygdens finansieringsbehov for 2004 dekkes ved statstilskudd.

III

Stortinget samtykker i at stikkordet "overslagsbevilgning" tilføyes bevilgningene under kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift, post 61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, ny ordning, og post 72 Tilskudd til private og ideelle virksomheter, i statsbudsjettet for 2004.

IV

Fullmakt til omdisponering

Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å fordele en reduksjon på kap. 2309 post 1 på 6 mill. kroner under internasjonal bistand på Utenriksdepartementets budsjett.

V

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2005 med en vurdering av utviklingen i kommuneøkonomien og med eventuelle forslag til tilleggsbevilgninger. Det bes lagt særlig vekt på situasjonen i eldreomsorgen.

Oslo, i finanskomiteen, den 14. desember 2004

Siv Jensen
leder og ordfører

